

વર્ષ ૨ અંક ૭
શ્રીરમા
એકાદશી વ્રત

આસો વદ
૧૧, ૨૦૬૫

અનુક્રમણિકા

વિષય	પાન ક્રમાંક
❖ નિવેદન	૧
❖ ટિપ્પણી	૭
❖ શ્રીરસિક રસ ચરિત્ર	૮
❖ સર્વોત્તમ સ્તોત્ર	૧૦
❖ શ્રીગોકુલનાથજીકે ૨૪ વચનામૃત	૧૩
❖ સ્વરૂપ નિષ્ઠા	૧૫
❖ શ્રીધોલ પદ	૧૭
❖ વિચાર કરવો જોઇએ	૧૮
❖ શ્રીચતુર્થપીઠ	૨૦
❖ શ્રીરુચિરાષ્ટકમ્	૨૧
❖ જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ	૨૩
❖ કવિત્ત	૨૪
❖ વધાઇ	૨૯
❖ Bhaktivardhini	27
❖ Chaturth Peeth History	30

શ્રીગોકુલેશ પાઠશાળા

તાત તણો પ્રતિબિંબ રે રસના



राग बिलावल

अद्भुत श्रीवल्लभनन्दन गृह महामहोत्सव आज ।।
अगहनकी सुदि सातें सुभावेला उठत जनके हेत;
चारों वेद कला आशा धरी वैभव अमित सेमत।। १ ।।
मिटे अशुभ सब निज भक्तनके आनंद सिंधु बढ़ायौं ।।
चिते चिते मुखचंद मनोहर चौगुनो चाव बढ़ायौं ।। २ ।।
नाचत गावत करत वधाइ कनक रतन पट देत ।।
विष्णुदास प्रभु पर न्योछावरि करि करि सबहिन देत ।। ३ ।।



।। શ્રીગોકુલેશો જયતિ ।।

તાત તણો પ્રતિબિંબ રે રસના

શ્રીરસિક રસ ચરિત્ર

નિવેદન

શ્રીગોકુલકો નાથ, શ્રીવ્રજમેં કરત વિહાર;

નિજ-જન કો વરન કારન, લિયો ભૂતલ પ્રાકટ્ય ઉપહાર. ૧

શ્રીગોકુલેશ હી એક નામ, જો સુખ દે સદા અપાર;

ઐસે સુખ સાગર શ્રીરાયજું, રાખે સદા શ્રીચરણ નિરાધાર. ૨

પુરાણ કિયો પ્રકાશ, યહ સ્વરૂપ કરે શ્રીવ્રજ વાસ;

દાસગોપાલ કે શ્રીરાયપ્રભુ, રાખો શ્રીચરણ પાસ નિર્ધાર. ૩

શ્રીમાલા-તિલક તે આપણા વૈષ્ણવો માટે સૌભાગ્ય છે. તેનું રક્ષણ આપણે સર્વેએ કરવું તે આપણું કર્તવ્ય છે. પદ્મપુરાણમાં શ્રીભગવાનની ઉક્તિ છે કે મારી પ્રસન્નતા માટે, માંગલ્ય અને રક્ષા માટે, હે ચતુરાનન બ્રહ્મા, મારે પૂજા તથા હોમ કરવાના સમયની શરૂઆતમાં સાંજ-સવાર સાવધાન થઈને મારા ભક્તો હંમેશાં ભય દૂર કરનાર શ્રીચરણાકાર તિલક ધારણ કરવું. તો વળી નારદજી કહે છે કે શ્રીચરણાકાર તિલક ન કર્યુ હોય તો યજ્ઞ, દાન, તપ, હોમ, સ્વાધ્યાય, પિતૃતર્પણ એ બધું વ્યર્થ જાય છે. પદ્મપુરાણમાં ઉત્તરખંડમાં કહ્યું છે કે શ્રીચરણાકાર તિલક કર્યા વિના જો કોઈ કંઈ પણ કાર્ય કરે, ઈષ્ટકે આપૂર્ત કરે, તો તે નિષ્ફલ થાય છે, તેમાં સંશય નથી.

એમ અનેક પ્રમાણો આપણને શાસ્ત્રોમાંથી પ્રાપ્ત થાય છે. અને એટલા માટેજ આપણા પ્રાણ પ્યારા સર્વદા સેવ્ય શ્રીચતુર્થકુમાર શ્રીગાદીપતિ શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણએ શ્રીમાલા-તિલકની રક્ષણ માટે ખૂબજ પરિશ્રમ લીધો. એક બાજુ મુગલ બાદશાહ જહાંગીર, અને બીજી બાજુ મ્લેચ્છ સમાન દુષ્ટ સંન્યાસી ચિદ્રુપ, જેમના સત્વાર પ્રયાસને કારણે અનેક કહેવાતા સંત, મહંત, વૈષ્ણવમાર્ગીઓએ શ્રીમાલા-તિલકનો ત્યાગ કર્યો. પણ જે આપણું સૌભાગ્ય છે, તે આપણા શ્રીચતુર્થકુમાર શ્રીમદ્ ગોકુલેશ પ્રભુએ પોતે શ્રીમાલા-તિલકનો ત્યાગ સહેજ પણ કર્યો નહિં, અને પોતાના સ્વ-સેવક-ભક્તોને પણ નિર્ભય બનાવી શ્રીમાલા-તિલકને સદૈવ પોતાના શરીરે ધારણ

કરવા પ્રેર્યા. શ્રીતુલસી કાષ્ઠની માલા અને શ્રીગોપીચન્દન તિલક, તે આપણા સર્વ વૈષ્ણવોનું સૌભાગ્યનું ચિહ્ન છે. તે કેવળ શ્રીચતુર્થગૃહના સેવકો માટે નહિં, પરંતુ સમગ્ર પુષ્ટમાર્ગ માટે ગર્વની વાત છે.

અરે કેવળ પુષ્ટિમાર્ગ જ નહિં, પરંતુ જ્યારે શ્રીમાલા-તિલકનો ઉપદ્રવ થયો, તે સમયે અન્ય માર્ગીયોએ તો સર્વદા ત્યાગ કરી ત્રિપુંડ્ર-ભસ્મ, અને રુદ્રાક્ષ ધારણ કર્યું હતું. પણ આપણો જ માર્ગ અડગ રહ્યો, શ્રીગોકુલેશ પ્રભુએ સર્વને નિર્ભય કર્યા. અને શાસ્ત્રોના પ્રમાણો સિદ્ધ કર્યા. સાથે જ અનેક શ્રીભાગવત્ ધર્મોની સમજ ઉપસ્થિત સમાજને પ્રદાન કરી. શ્રીભાગવત્માં શ્રીપ્રભુના પ્રત્યે ૩૨ અપરાધો દર્શાવવામાં આવ્યાં છે. તે શ્રીચતુર્થકુમાર શ્રીમદ્ ગોકુલેશ પ્રભુચરણે સૌને ગણાવ્યાં.

શ્રીભાગવતકાર આજ્ઞા કરે છે કે : કોઇ વાહનમાં બેસીને કે પાદુકા પહેરીને ભગવન્મંદિરે જવું, ઉત્સવાદિની ભાગવત સેવા ન કરવી, ભગવાન્ને પ્રણામ ન કરવા, ઉચ્છિષ્ટ કે અશૌચમાં ભગવાનને વંદનાદિ કરવાં, એક હાથે પ્રણામ કરવા, ભગવાનની આગળ જ પ્રદક્ષિણા કરવી, ભગવાનની સામે પગ લાંબો કરવો, તથા ભગવાન સામે પર્યંક બંધન કરવું (ઊંધી પલાંઠી વાળીને બેસવું), શયન કરવું, ખાવું કે મિથ્યા બોલવું, મોટેથી બોલવું, પરસ્પર બકવાદ કરવો, રોવું, લડવું, કોઇને પકડવું કે કોઇ પર અનુગ્રહ કરવો, પરનિંદા કે પરસ્તુતિ કરવી, અશ્લીલ બોલવું, ક્રૂર વચન બોલવા, કંબલ ઓઢવી, અપાનવાયુ છોડવો, શક્તિમાન હોવા છતાં સામાન્ય ઉપચાર કરવો, નિવેદિત કર્યા વગરનું ખાવું.

તે તે સમયે થતાં ફલ ભગવદર્પણ ન કરવાં, વાપરેલી વસ્તુમાંથી બાકી રહેલી વસ્તુ સામગ્રી મૂકવી (અર્ધભુક્ત), પીઠ કરીને બેસવું, અન્યને પ્રણામ કરવા, ગુરુ પાસે મૌન રાખવું કે પોતાની સ્તુતિ કરવી કે દેવતાની નિંદા કરવી આ બત્તીસ (બત્રિસ - ૩૨) અપરાધો વિષ્ણુ ભગવાનના થાય છે. આ અપરાધો જે છે, તે શ્રીગુરુદેવ સમક્ષ પણ લાગુ પડે છે. આપણે શ્રીગુરુદેવના દર્શને જઇએ છીએ, ત્યારે ઘણી વખત જાણે-અજાણે પીઠ ફેરવીને બેસીએ છીએ, આપસમાં બકવાસ કરીએ છીએ, કોઇને સાથે આપણે મોટે મોટેથી બોલીએ છીએ, અને ક્યારેક આપણે આપસમાં બાખડવા પણ માંડીએ છીએ, વગેરે. શું આપણે પણ આ અપરાધો જાણે-અજાણે કરીએ છીએ ?

એક સમયે શ્રીગોકુલેશ પ્રભુ પોતાની શ્રીબેઠકમાં બિરાજ્યાં હતાં. ત્યાં એક પ્રસંગ ચાલ્યો. આપશ્રીએ આજ્ઞા કરી કે : એક રાજા કો ગાંવ હતો. તા પાસ એક તલાવ હતો. તાંહાં પછી એસે બોલતો જો, એક પાપી. તબ રાજાને પંડિત બુલાએ. પૂછ્યો, જો એ કહા કહેત હૈ ? તબ પંડિત બોલે જો હમ કહા જાને. તબ રાજાને કહ્યો, તુમ પંડિત હો વર્ષાસન ખાત હો, ઓત ઇતનો નહિં જાનત હો ! ઓર કહા જાનોગે ? યાં કહીકે ખીઝો.

પાછે પંડિત બોલે જો આઠ દિન પાછે કહુંગો, પાછે એક ઓર ગાંવકો બૂઢો બ્રાહ્મણ હતો. વાસો પૂછ્યો તબ વાને કહ્યો જો મેં આયકે કહોંગો. પાછે આઠ દિન ભએ તબ ઉ બ્રાહ્મણ સો કહ્યો જો કુક્કરી કે પિલ્લા લે કે ચલો. તબ ચાર બ્રાહ્મણ ચાર પિલ્લા લાયકે આયે.

તબ રાજા આશ્ચર્ય પાયો ઓર બૂઢે બ્રાહ્મણ સો પૂછ્યો જો એ કહા? તારે કહ્યોં જો એ લોભ એસૌ પાપી હૈ, તે એ પંછી બોલે.

સમજ : સંસારમાં કામ, ક્રોધ અને લોભ એ ત્રણ પાપનાં સ્થાન છે. (પિલ્લા એટલે કૂતરાનું બચ્ચું, કુરકુરિયું, કુક્કરી-કૂતરી). રાજા ભર્તૃહરિએ ચાતક પંખીને સંબોધીને એક શ્લોક કહ્યોં, જેનો અર્થ નીચે મૂજબ છે, જે આ પ્રસંગ સમજાવે છે.

અરે મિત્ર ચાતક! સાવધાન મનથી એક ક્ષણ સાંભળો, આકાશમાં બહુ વાદળ છે, પણ તે બધાં એક સરખાં નથી. કેટલાક વાદળ પૃથ્વીને વરસીને ભીની કરે છે જ્યારે કેટલાંક વૃથા ગરજે છે, માટે જેને જેને જુએ છે તેની તેની પાછળ દીન વચન બોલીશ મા...

આમ અનેક પ્રકારે શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણે સ્વ-સેવકોને શિક્ષા કરતાં વચનામૃત પ્રકટ કર્યા છે. આપશ્રીએ પોતાના સેવકોને પોતાના સ્વરૂપનું દાન આ પ્રકારે કરાવ્યું છે. તેથી તે સેવકો જે રસદાન પ્રાપ્ત થયું, તેને પદ્યસ્વરૂપે પ્રકટ કર્યું છે. તે ભક્તોએ જે સાક્ષાત્ અનુભવ કર્યો, તેનેજ પદ્ય સ્વરૂપે પ્રકટ કરીને આજે આપણા જેવાં જીવો પર કૃપા કરીને શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના સ્વરૂપને સમજાવે છે. તેથી યત્કિંચિત્ સ્વરૂપ જાણવાનો પ્રયાસ કરી શકીએ. જેવી રીતે અષ્ટસખાઓએ શ્રીઠાકોરજી માટે પદોની રચના કરી છે, તેવી જ રીતે શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણના અંગરંગ સેવકોએ શ્રીગોકુલેશ પ્રભુને સાક્ષાત્ શ્રીઠાકોરજી સ્વરૂપેજ માન્યાં છે. અનેક પ્રકારે ભક્તો શ્રીગોકુલેશ પ્રભુનો યશ અનેક લીલા સહિત પ્રકટ કર્યો છે.

એવાજ આપણાં જ શ્રીચતુર્થગૃહના બાલક શ્રીમાન્ શ્રીચતુર્થપીઠાધીશ્વર શ્રીકન્હૈયાલાલજી (શ્રીવિઠ્ઠલેશરાયજી)એ અનેક પદો શ્રીચતુર્થકુમાર શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના પ્રકટ કર્યાં છે. આઓ, આજે આપણે શ્રીકન્હૈયા પ્રભુ વિશે થોડીક લીલાના દર્શન કરી આપશ્રી દ્વારા રચિત પદોનું પુનઃ પાન કરીએ.

શ્રીમાન્ ચતુર્થપીઠાધીશ્વર ગોસ્વામી શ્રીકન્હૈયાલાલજી (શ્રીકન્હૈયા પ્રભુ) :-

કોઇ રાજ કરો, કોઇ પાઠ કરો, કોઇ **જોગી** જતિ ભલે ધ્યાન ધરો,
કોઇ આશિક ઔર મશૂકી કરો, કોઇ ગાન ગવૈયન મોજ લરો;
કોઇ નાહી કરો ભલે હાઇ કરો,
કરો જંત્ર ઔર મંત્ર લો તંત્ર પરો,



૫૨ મો મનમેં તો યહી મત હૈ

વ્રજરાજ મિલેસું ઈલાજ કરો.

શ્રીકન્હૈયા પ્રભુ સ્વયં ચમત્કારી હતાં. તેથી પોતે જ જીવો ઉપર કૃપા કરી કંઇક ચમત્કાર દેખાડતાં હતા. આથી જીવોનું આપશ્રી ઉપર આકર્ષણ રહેતું. આ આકર્ષણ દ્વારા આપશ્રી જીવોને ભગવાન સન્મુખ કરતા અને ભગવત્સેવા અને ભજન દ્વારા તેના જીવનને શ્રેય માર્ગે વાળતા. પણ આપશ્રી પોતાનામાં રહેલી આ ચમત્કારી ગૂઢ શક્તિનો ઉપયોગ પોતાના સ્વાર્થ કે કામનાઓની સિદ્ધિ અર્થે કોઇ દિવસ કરતા નહિ. આથી ભગવત્કૃપા ઉપર નિર્ભર રહેતા અને ગમે તેવા લૌકિક-અલૌકિક સંકટ સમયે સાધનની અપેક્ષા રાખ્યા વગર ભગવાન્ સર્વસમર્થ છે, તે જ સૌ સારાં વાનાં કરશે એમ માની પોતાના કાર્યમાં મશગૂલ રહેતા અને દુઃખો સહન કરતા, અને પરમાત્માની પ્રાપ્ત કેમ થાય તે માટે સદા પ્રવૃત્ત રહેતાં.

શ્રીકન્હૈયા પ્રભુનો જન્મ મથુરામાં થયો હતો, પણ ત્રણ માસની શિશુ વયે આપશ્રી શ્રીગોકુલેશ પ્રભુની ગાદી ઉપર બિરાજ્યાં હતા. ત્યારથી આપશ્રીનું મોટાભાગનું જીવન શ્રીમદ્ ગોકુલમાં અને વ્રજમાં પસાર થયું હતું. અહીં આપશ્રીએ કરેલી વિવિધ લીલાઓથી ભક્તોનાં મન અત્યંગ આકર્ષણ પામ્યા હતાં. તેથી આપની અનુપસ્થિતિમાં તેઓ વારંવાર ક્ષોભ પામતા અને આપની લીલાઓનું સ્મરણ કર્યા કરતાં હતા. જેમ શ્રીગોપીજનો ભગવાનના વિરહમાં આપનું અત્યંત હાસ્ય, પ્રેમથી જોવું, ધ્યાનમંગલ વિહાર, હૃદયસ્પર્શી કરતી એકાંતની વાણી, આ સર્વથી ક્ષોભ પામતાં હતાં, તેવી રીતે આપશ્રીના અંતરંગ ભક્તોની દશા શ્રીગોકુલમાં હતી.

આપશ્રીનું લગ્ન તો નાનપણમાં શ્રીચન્દ્રાવલી માજી મહારાજે કરાવ્યું હતું. આપશ્રી એક દશકા માટે શ્રીગોકુલમાં વસ્યા ત્યારે આપનું વય સોળ વર્ષનું હતું, ત્યારથી આપશ્રી સેવા અને વિદ્યાનિધિ પ્રાપ્ત કરવા માટે તત્પર બન્યા હતા. આપના હૃદયમાં શ્રીવ્રજ અને શ્રીગોકુલ અંગેના દિવ્ય ભાવો આ વયમાં વસી ચૂક્યા હતા. તેથી શ્રીગોકુલની દરેક વસ્તુ આપના માટે ભાવાત્મક હતી. આ સંબંધમાં આપશ્રી વચનામૃત કરે છે કે : વ્રજ ચોરાસી કોસકી પરિક્રમા શ્રીગોકુલમેં કરી જાયગી. સો જિનકું યહાંકી પરિક્રમા કરની હોય સો વાકુ ચોરાસી કોસકી પરિક્રમાસું જાદા ફલ મિલેગો. એસે આજ્ઞા કર શ્રીગોકુલ કે સબ સ્થલમેં ચોરાસી કોસકે સ્થલ દિખાય વેસી લીલા કર સબનકું સાક્ષાત્ અનુભવ કરાયો.

વે સબ ભાગ્યવાને લિયો. શંકર સમાધાનકી આગેવાની હતી. ઈનકું સબ માહિતી હે. વે સબ વૃત્તાંત જાનત હે. વળી પતિતપાવની શ્રીયમુના મેયાના પયપાન માટે આપશ્રી સદા તત્પર રહેતા અને ખવાસને ખાસ આજ્ઞા કરતા કે શ્રીગોકુલમેં રહે કે કુવાકો જલ લેનો ઉચિત નહિ હે, શ્રીયમુના જલ કહાં મિલેગો. તેથી આપશ્રી વૈષ્ણવોને શ્રીયમુનાજલ પાન અને સ્નાન માટે વારંવાર આજ્ઞા કરતા. કોઈક ભાવિક વૈષ્ણવ શ્રીયમુનાજીને અલૌકિક સ્વરૂપ ધારી સ્નાન ન કરતા તેને આપશ્રી શ્રીયમુનાખેલ વખતે ટોકતા કે શ્રીગોકુલમેં આયકે એક વખત



શ્રીયમુનાજીમેં સ્નાન કરનો ચાહિયે એસો માહાત્મ્ય હે. શ્રીયમુનાજી અધમ ઉદ્ધારની હૈ. શ્રીયમુનાજીનું સ્વરૂપ સમજાવતાં એક વખતે આપે કહ્યું કે શ્રીગોકુલેશ્વર કૃષ્ણ રસાત્મક-જે સ્ત્રીયોંકે ગૂઢભાવાત્મક, વે સ્વરૂપકી પટરાણી શ્રીયમુનાજી હે. યાતેં યથાર્થ સ્વરૂપ સમજે વિના દૂસરેકી ક્રિયા ન દેખની. જા સ્વરૂપકું જે કોઇ ભાવસું ભજેગો વાકું વેસોઇ પ્રાપ્ત હોયેગો. ગોલોકવાસિની શ્રીયમુનાજીનું પ્રાગટ્ય ભગવાનના રસાત્મક સૂર્ય સ્વરૂપમાંથી થયું છે. દરસ કરે તે મન આનંદ અપાર હોત...

શ્રીકન્હૈયા પ્રભુચરણે શ્રીચતુર્થગૃહની યથાર્થ સ્થિતિ પ્રકટ કરી છે. આપશ્રી સદૈવ શ્રીગોકુલ અને શ્રીગોકુલનાથજી પ્રત્યે એકનિષ્ઠ ભાવ રાખતાં. અને આપશ્રી અનન્યભક્તિમાર્ગના પ્રચારક છે. જે આપણને આપશ્રીના વચનામૃતોમાંથી પ્રાપ્ત થાય છે.

એક સમયે પ્રસંગોપાત આજ્ઞા કરી કે ભૂતળ પર જે સ્વરૂપ (શ્રીવલ્લભ વંશજ શ્રીગુરુદેવ) પ્રકટ થાય છે તે પોત-પોતાના સેવક-ભક્તોને માટે પ્રાકટ્ય લે છે. તેથી જેને માટે જે સ્વરૂપ પ્રકટ હોય, તેને તે સાક્ષાત્ સર્વોપર જાણી સર્વાત્મના ભાવથી અનન્ય ભક્તિથી સેવે તો જ તે સ્વરૂપની પ્રાપ્તિ તેને થાય છે.

આમ અનેક પ્રકટ વચનામૃતો દ્વારા ભક્તોને સ્વ-સ્વરૂપ અને શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના સ્વરૂપનું જ્ઞાન કરાવી સન્માર્ગમાં પ્રેરિત કર્યા.

શ્રીવલ્લભ સુનો વિનતી હમારી, હમ તો સદા તિહારે હૈં ।

આપ વિના નહીં કોઇ મેરે, યેહી પ્રણવ્રત ધારે હૈં. ।। ૧ ।।

ઇતની ઔર કૃપા અબ કીજે, શ્રીમુખ નિહારે હૈં ।

શ્રીવલ્લભ વિઠ્ઠલકે હૃદયમેં બસેં, ગોકુલપતિ પ્યારે હૈં ।। ૨ ।।

...ક્રમશ :

વધાઇ વધાઇ વધાઇ

આ પખવાડિયુંમાં અનેક ઉત્સવો. ધનતેરસ-હટરી, રૂપચતુર્દશી એવં દીપોત્સવ-કાનજગાઈ-હટરી, શ્રીગોવર્ધનપૂજન-અન્નકૂટોત્સવ. ગુર્જર વર્ષ ૨૦૬૬નો પ્રારંભ. ભાઇ બીજ. **શ્રીચતુર્થપીઠના ઉદીયમાનપીઠાધીશ ચિ. શ્રીવિઠ્ઠલરાયજીનો જન્મદિવસ** (સં.૨૦૩૧), સૌભાગ્ય પંચમી, આગમોત્સવ, ગોપાષ્ટમી, અક્ષય-નવમી-સત્યયુગનો પ્રથમ દિવસ પણ આજ પખવાડીયામાં છે.

(શ્રીકન્હૈયા પ્રભુના જીવનચરિત્ર અને ટિપ્પણીમાંથી સાભાર)



અનેક પ્રકારે હવે તો ઉત્સવોનું આગમન શરૂ થઇ ગયું છે. ધનતેરસ-હટરી. ધનતેરસ એટલે આપણે ધન-લક્ષ્મીનું પૂજન કરીએ. શ્રીગુરુદેવ શ્રીચતુર્થપીઠાધીશ્વર આજ્ઞા કરે છે કે આપણા માટે આપણું અલૌકિક ધન છે શ્રીપ્રભુ-શ્રીગોકુલેશ.

ધનતેરસ રાની ધન ધોવતિ,ગર્ગ બુલાય વેદ-વિધિ પૂજતિ; ઠોર ઠોર ધૃતદીપ સંજોવતિ । ધૂપ દીપ નૈવેદ્ય ભોગ ધરિ, શ્યામસુન્દર ઇક ટક મુખ જોવતિ । પરમાનન્દ ત્યૌહાર મનાવતિ, સબ વ્રજ પુષ્ટિમારગ ધન ધોવતિ ।।

આપણામાં રહેલું પુષ્ટિમાર્ગપણું ઓળખવા માટે એકજ મુખ્ય માનદંડ છે-આપણા અંતઃકરણની વૃત્તિ. **ભગવાન શ્રીગોકુલેશને જ પરમ ફળ નિર્ધારી, તેઓના સ્વરૂપ સિવાય, અન્ય કોઇપણ લૌકિક કે પારલૌકિક ફળ પ્રાપ્તિની તીવ્ર ઇચ્છા રાખ્યા વગર ભગવાન શ્રીગોકુલેશના સ્વરૂપાત્મક ફળ પ્રાપ્તિની તીવ્ર ઇચ્છા રાખવી** – આ પ્રમાણેનો મનોભાવ, વિચાર કે સ્વાભાવિક અભિગમ નિરન્તર ચિત્તમાં રહ્યા કરતો હોય તો તેના પરથી પોતાના પુષ્ટિમાર્ગીયપણાનો નિશ્ચય કરી શકાય છે. આવો નિશ્ચય થતાં આપણને આપણી સાચી ઉપલબ્ધી-શું છે તેનો-બોધ થઇ જાય છે. તેથી જ એક સાચા પુષ્ટિમાર્ગી માટે ઉત્તમોત્તમ અને એક માત્ર **ધનરાશી** - એટલે કે ધન-દોલત-સમ્પત્તિ કે નિધી ભગવાન શ્રીગોકુલેશજ છે. આવા, પુષ્ટિમાર્ગી હોવાના, નિર્ણાયક કારણથી જ એક પુષ્ટિ જીવને પરમાત્મા શ્રીગોકુલેશના સ્વરૂપની સેવા-કથા-શરણાગતિરૂપ જ ધન કે સમ્પત્તિ મેળવવાની કામના હોય. આવી શ્રીગોકુલેશશરણાગતિ અથવા શ્રીગોકુલેશસેવા-કથાની અભિલાષાથીજ પુષ્ટિજીવ આ **ધન ધોવાના / ધન પ્રાપ્તિના** મંગળકાર્યમાં પ્રવૃત્ત થાય છે. કોઇપણ પુષ્ટિમાર્ગી માટે, આ જ લક્ષ્મીપૂજન (શ્રી પૂજન) કે ચોપડા પૂજનનો સાચો હેતુ છે. (*ધન-દ્રવ્ય, શ્રીલક્ષ્મી તથા ચોપડા, લેખની, મસીપાત્ર (ખડીયો)-વગેરે શ્રીસરસ્વતી-શારદાના સ્મરણ-પૂજનનું સ્થાન કે આધાર હોય છે).*

રૂપ ચતુર્દશી, દીપોત્સવ અને ગુર્જર નૂતનવર્ષનો પ્રારમ્ભ થાય છે. સાથેજ ગુર્જર નવવર્ષ પર **શ્રીચતુર્થપીઠાધીશ્વર પૂજ્યચરણ ગુરુદેવ ગોસ્વામી શ્રીદેવકીનન્દનાચાર્યશ્રી** (સં.૨૦૦૭) આપણે સૌને આશિષ પાઠવે છે. આપશ્રી આજ્ઞા કરે છે કે ''***ગાદીપતિ શ્રીગોકુલનાથ પ્રભુચરણકી કૃપાસૂં આજસૂં શુરૂ હોયવે વારે નૂતનવર્ષ મેં શ્રીમહાપ્રભુકે સિદ્ધાન્ત કી દૃઢતા સહિત પુષ્ટિમાર્ગમેં આપ સબ નિરન્તર વૃદ્ધિ પ્રાપ્ત કરૌ, એસી સમસ્ત શુભકામના***''.

અને વળી આપણે આપણા શ્રીગુરુદેવ શ્રીદેવકીનન્દનાચાર્યશ્રીના આત્મજ શ્રીચતુર્થપીઠના ઉદીયમાનપીઠાધીશ ચિ.શ્રીવિઠ્ઠલરાયજીનો જન્મદિવસ કેમ ભૂલી જવાય? ભાઇબીજના શુભ દિવસે આપશ્રી શ્રીગોકુલના મોટા ઘેર શ્રીગોકુલનાથજીના ઘરમાં શ્રીદેવકીનન્દનાચાર્યશ્રી પિતા સ્વરૂપે અને શ્રીરાજેશ્વરી વહુજી માતા સ્વરૂપે ત્યાં જન્મ થયો છે. સં.૨૦૩૧ના કાર્તિક શુક્લ ૨ના શુભ દિવસે આપશ્રીનો જન્મ થયો છે. આપણે સૌ આપશ્રીના શ્રીચરણોમાં સાષ્ટાંગ દંડવત્ કરી અને આજના શુભ દિવસને ખૂબજ ઉત્સાહથી વધાવી લઇએ..અને આગમોત્સવ (મહોત્સવનો પ્રારમ્ભ)ની અનેકાનેક વધાઇ..........

ભાવત્કઃ- દાસ ગોપાલ, જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ પરિવાર, વડોદરા, રાજેન્દ્રભાઇ કડકીયા (યુ.એસ.એ.)



॥ શ્રીગોકુલેશો જયતિ ॥

ટિપ્પણી

વિક્રમ સંવત્ ૨૦૬૫ આસો વદ પક્ષ ૧૧ થી વિક્રમ સંવત્ ૨૦૬૫ કારતક સુદ પક્ષ ૧૦ (ગુર્જર માસ)

ઓક્ટોબર ૧૪, ૨૦૦૯ થી ઓક્ટોબર ૨૯,૨૦૦૯

મિતિ	વાર	તારીખ	શ્રીવાલ્લભ શ્રીચતુર્થગૃહના ઉત્સવ
૧૧ - આસો વદ	બુધ	ઓક્ટોબર-૧૪	**શ્રીરમા એકાદશી વ્રત।**
૧૨	ગુરુ	૧૫	
૧૩	શુક્ર	૧૬	ધનતેરસ - હટરી
૧૪	શનિ	૧૭	રૂપચતુર્દશી એવં દીપોત્સવ - કાનજગાઈ - હટ્ટ
૩૦	રવિ	૧૮	શ્રીગોવર્ધન પૂજન - અન્નકુટોત્સવ ।
૧ - કારતક સુદ ૨૦૬૬નો પ્રારમ્ભ	સોમ	૧૯	**ગુર્જર વર્ષ (૨૦૬૬)નો પ્રારમ્ભ। ગાદીપતિ શ્રીગોકુલનાથ પ્રભુચરણની કૃપાથી આજથી શરૂ થનાર નૂતનવર્ષમાં શ્રીમહાપ્રભુજીના સિદ્ધાન્તની દઢતા સહિત પુષ્ટિમાર્ગમાં આપ સર્વ નિરન્તર વૃદ્ધિ પ્રાપ્ત કરો, એવી સમસ્ત શુભકામના। ભાઇ બીજ।**
૨	મંગલ	૨૦	**શ્રીચતુર્થપીઠના ઉદીયમાનપીઠાધીશ ચિ.શ્રીવિઠ્ઠલરાયજીનો જન્મદિવસ (સં.૨૦૩૧)**
૩	બુધ	૨૧	
૪	ગુરુ	૨૨	
૫	શુક્ર	૨૩	**સૌભાગ્ય પંચમી (લાભ પાંચમ)**
૬	શનિ	૨૪	
૭	રવિ	૨૫	**આતમોત્સવ - મહોત્સવનો પ્રારમ્ભ।**
૮	સોમ	૨૬	**ગોપાષ્ટમી ।**
૯	મંગળ	૨૭	**અક્ષય નવમી, સત્યયુગનો પ્રથમ દિવસ ।**
૧૦	બુધ	૨૮	

અંત સુધી સમુદ્ર જોઇ શકાતો નથી તેમ ભગવાનનું શરીર (જોઇ શકાતું નથી)

(શ્રીસુબોધિનીજી ૩.૧૩.૨૦)

શ્રીવાલ્લભ સિદ્ધાંતનિષ્ઠ શ્રીચતુર્થપીઠ તરફથી પ્રકાશિત ટિપ્પણીને આધારે આ પખવાડીક ટિપ્પણી.

નોંધ :- *શ્રીગોકુલેશચરણશરણાનુરાગી સેવક સમાજ માટે વર્ષભર આવનાર ઉત્સવ માટે કેવળ આજ ટિપ્પણી માન્ય રાખવી, એ આપણું કર્તવ્ય છે. અને આ ટિપ્પણી પ્રમાણે ઉત્સવ મનાવવાં.*



II શ્રીગોકુલેશો જયતિ II

શ્રીરસિક રસ ચરિત્ર

ઉપનયનસંસ્કાર

...ગતાંકથી આગળ

ઉપનયનસંસ્કાર :- વર્ણાશ્રમ ઉપવીતનું અનુકર્ણ શ્રીગોકુલેશપ્રભુએ કર્યું તેમાથી અહિં સૂચન માત્ર વર્ણન કરી રહ્યાં છીએ. પૌંગંડલીલાને, અનુસરતાં એ લીલા અનુભવતાં હવે શ્રીચતુર્થકુમાર શ્રીભક્તોશિરોમણી શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણ હવે સાત વર્ષના થયા, આવા શ્રીગોકુલેશપ્રભુનું અદ્ભુત સુંદર અંગ અંગની સુંદરતાં જોતાં જીવમાં અનંગ રતિ પામી, સર્વાંગે મહારસ રૂપનું અનુભવ કરે છે. પૌંગંડ અવસ્થામાં, આગળ જણાવ્યાં પ્રમાણે, અડેલમાં રહી વિદ્યાભ્યાસ તથા વિવિધ પ્રકારની રમતો રમતાં શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના સાત વર્ષ પૂર્ણ થયા, ને હવે આઠમાં વર્ષમાં પ્રવેશ કર્યો, એટલે શાસ્ત્ર પ્રમાણે ઉપનયનસંસ્કારનો સમય થયો. કારણકે :

ગર્ભાદે વાષ્ટમે ચાબ્દે બ્રાહ્મણસ્યોપનાયનમ્ ।

અર્થ :- બ્રાહ્મણને ગર્ભથી અથવા જન્મથી આઠમે વર્ષે ઉપનયનસંસ્કાર કરવો જોઇએ. આ સંસ્કાર કર્યા પહેલાં બ્રાહ્મણકુળમાં જન્મેલો બાળક પણ શૂદ્ર ગણાય છે, તેથી એને વેદ વગેરે ભણવાનો અધિકાર હોતો નથી. ઉપનયનસંસ્કાર કર્યા પછી જ દ્વિજ ગણાય છે અને એ પછી વેદ તથા ગાયત્રીમંત્ર ભણવાનો અધિકારી થાય છે.

જન્મના જાયતે શુદ્રો સંસ્કારાદ્ દ્વિજ ઉચ્યતે ।

અર્થ :- જન્મેથી દરેક શૂદ્ર જન્મે છે, પણ સંસ્કાર (ઉપનયન)થી દ્વિજ કહેવાય છે. ત્યારે ઘણું જ પ્રફૂલ્લિત થઇ શ્રીગુસાંઇજીએ પોતે વિચાર કર્યો કે શ્રીવલ્લભ(શ્રીગોકુલેશ પ્રભુ)ને ઉપવીત દેવાનો સમય થયો છે. ત્યારે શ્રીગુસાંઇજી જોશીને મુહૂર્ત કરવા માટે આજ્ઞા કરે છે.

મુહૂર્ત :- શુભ દિવસ જોઇ શ્રીગુસાંઇજીએ સોમા જોશીને તેડાવ્યા. ખબર મળતાં એ સોમા જોશી હર્ષથી આવી પહોંચ્યો. એને આદરસન્માનપૂર્વક બેસાડીને શ્રીગોકુલેશજીના ઉપવીત દેવાનું મુહૂર્ત પુછ્યું. સોમા જોશીજીએ તો પોતાની પાઘડીમાંથી ટીપણું કાઢી, ગણિત ગણીને સં.૧૬૧૫ના ચૈત્ર સુદિ ૬ને શુક્રવારનું મુહૂર્ત આપ્યું.

<u>તૈયારી</u> :- મુહૂર્ત નક્કી કર્યા પછી શ્રીગુસાંઇજીએ ઉપવીતને માટે સામગ્રી મંગાવવા વિશે શ્રીરુક્મિણીજીની સલાય પૂછી, ચાચા હરિવંશજી તથા ચાંપાભાઇ અધિકારીને બોલાવી ઉત્સવ લાયક સર્વ સામગ્રી તૈયાર કરવા આજ્ઞા આપી. આજ્ઞા મળતાં નીચે પ્રમાણે એઓએ સર્વ સાજ તૈયાર કીધો:

વસ્ત્ર ભાંતિ ભાંતિનાં જેહ, આણ્યાં દેશ દેશથી તેહ. ૩૯
સાડી રંગ સુરંગ અનેક, તેનો ક્યાં લગી કહું વિવેક. ૪૦
પામરી ચીર સાર બહુ રંગ, જરતારી પાઘ સુરંગ. ૪૧
સુંદર ખાસા મલમલ બહુય, પટ વસ્ત્રનો પાર ન લહુય. ૪૨
મેવા ભાંતિ ભાંતિના બહુય, આણ્યા તતક્ષણ સહુય. ૪૩
એહેવાં ભૂષણનો નહિ પાર, સિદ્ધ કરી રાખ્યો તેણી વાર. ૪૪
રત્નજટિત જડાવ અમોલ, નહિ એહેની કો સમતોલ. ૪૫
વાલ પીવા મીસરી તેહ, ખાંડ અતિશે ઉત્તમ જેહ. ૪૬
કણ ધૃત સામગ્રી સાર, તેહેના ભરી રાખ્યા ભંડાર. ૪૭
સોંધા મેદજ વાદ બરાસ, અંબર અરગજા પરમ સુવાસ. ૪૮
અત્તર કસ્તૂરી ને સંતોષ, આણ્યા મહાસૌરભના કોષ. ૪૯
કેસર, અગર, ગુલાલ, અબીર, જોઇ રહે ન કોઇનું ધીર. ૫૦
માહા વાયુનાં ચંદન લીધઅં, ઉત્સવ અર્થે સૌ સિદ્ધ કીધાં. ૫૧
કેવડેલ, ચંપેલ, ચમેલી, તેલ સુગંધ રાયે રાયવેલી. ૫૨
બહુ કુસુમ કરી જે વસ્યાં, એવાં આણ્યાં અનેક સુવાસ્યા. ૫૩ (પ્રાકટ્ય સિદ્ધાંત, માંગલ્ય ૧૫)

ઉત્સવની સામગ્રી તૈયાર થતાં શુભ મુહૂર્ત જોઇ જ્ઞાતિ તથા કુટુમ્બના માણસોને બોલાવ્યાં. પ્રથમ ચાર સોહાસણને બોલાવી, એમને શ્રૃંગાર કરી માંગલિક કાર્યની રીત પ્રમાણે એમની પાસે હળદર દળાવી, ત્યાર પછી ઢોલક મંગાવી પ્રથમ આ સોહાસણીઓના હસ્તથી વગડાવી. છેવટે મૃત્તિકા લેવા જવા માટે એક થાળમાં હળદર, કુંકુમ, ગોળ, ગંધાક્ષત, દુર્વા વગેરે મૂકી અખિયાણાનો સાજ તૈયર કર્યો અને વાજિંત્ર સાથે ચાલ્યાં. માટીની ખાણ પાસે જઇ, એની પૂજા કરી, માટી લઇ ઊલટથી ગાન કરતી સર્વ સોહાસણી પાછી ઘેર આવી. ઘેર આવીને જ્યાં કુળદેવતાની સ્થાપના કરી હતી ત્યાં મૃત્તિકા મૂકી.

..ક્રમશ:

સંકલન :- દાસ ગોપાલ, જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ પરિવાર, વડોદરા



શ્રીગોકુલેશ વાક્સુધા

।। श्रीसर्वोत्तमस्तोत्रम् ।।

।। શ્રીગોકુલનાથજીની ટીકા સહિત ।।

...ગતાંકથી આગળ

ગયાં અંકમાં આપણે શ્રીગુસાંઈજી પ્રગટિત શ્રીમહાપ્રભુજીનું અગિયારમું નામ **सर्ववादि-निरासकृत्**[११] વિષે સમજવાનો પ્રયાસ કર્યો. શ્રીમદ્ ભાગવતમાં જો આપણે અનુસંધાન કરવું હોય તો આપણે સર્વવાદિનિરાસકૃત્‌ને દશમ્ સ્કંધમાં અલગ અલગ જગ્યાએ આ નામની પ્રતિતી થાય. सर्वोपकरणानि च (૧૦.૧૧.૩૧), क्वचिद् वादयतो वेणुं क्षेपणैः (૧૦.૧૧.૩૮), गोधनानि पुरस्कृत्य (૧૦.૧૧.૩૨), गोपालायत्ता आत्तशरासनाः (૧૦.૧૧.૩૧), प्रियकृद् रामकृष्णयोः (૧૦.૧૧.૨૨).

શ્રીગુસાંઈજી પ્રગટિત આ અલૌકિક નામોને સમજવું હોય તો શ્રીમદ્ ભાગવતના પ્રસંગોનું અનુસંધાન રાખવું જરૂરી છે. ગયા વખતે આપણે શ્રીમહાપ્રભુજીનું અલગ સ્વરૂપ સમજવાનો પ્રયાસ કર્યો, આપશ્રી વેદવિરુદ્ધ અર્થ કરવાવાળા બધા વાદિઓનું ખંડન કરવાવાળા છો **सर्ववादि-निरासकृत्**[११] સ્વરૂપ છે.

હવે ગયા વખતે જોયું કે માયાવાદથી (સદ્દશ) બીજા પણ વેદવિરૂદ્ધ વાદ છે. તે કયા પ્રકારથી ? તો તે શાસ્ત્રો (વાદો)માં કહેલું છે કે જ્ઞાન-ઈચ્છા-પ્રયત્ન આ ધર્મ ઈશ્વરમાં છે. પરંતુ આનંદસ્વરૂપ નથી કહ્યાં. તો તેથી ન્યાયશાસ્ત્રનો મત વેદવિરૂદ્ધ છે અને કર્મમાર્ગી કર્મને જ મુખ્ય કરી માને છે, ઈશ્વરને માનતા જ નથી. સાંખ્યવાદી પ્રકૃતિ-પુરૂષને જ મુખ્ય માને છે. તો તેથી બીજા ઘણા મત વેદથી વિરૂદ્ધ છે તે બધઅ મતોને શ્રીમહાપ્રભુજી આપે નિરાસ કર્યા છે. શ્રીમહાપ્રભુજીએ અનેક મતોનું ખંડન કર્યું છે, અને તે માયિક મતોને આપણે દૂર રહેવું જોઈએ, તેવી આપશ્રી આજ્ઞા કરે છે.

હવે કોઈક વાદીને એક શંકા થાય છે કે જો બધા વાદોનો નિરાસ શ્રીમહાપ્રભુજીએ કર્યો છે, ત્યારે કયા ધર્મનું આચરણ શ્રીમહાપ્રભુજી કરવાની આજ્ઞા કરે છે ? આવી જ્યારે શંકા થાય છે, ત્યારે શ્રીગુસાંઈજી આપણા જેવા જીવોને આસ્વસ્થ કરીને આજ્ઞા કરે છે કે, આવી ચિંતા તમે કરશો નહિ અને ત્યારબાદ આપશ્રી શ્રીમહાપ્રભુજીનું બારમું નામ પ્રકટ કરે છે: **भक्तिमार्गाब्जमार्तण्डः**[१२] શ્રીમહાપ્રભુજી ભક્તિમાર્ગરૂપ જે કમળ છે તેના માર્તંડ, તે સૂર્યરૂપ-પ્રકાશને કરવાવાળા છો.



मायावाद-निराकर्ता[१०] सर्ववादि-निरासकृत्[११] ।।

भक्तिमार्गाब्जमार्तण्डः[१२] स्त्रीशुद्राद्युद्धृतिक्षमः[१३] ।।९ ।।

ભાવાર્થ :- [૧૦]શ્રીમહાપ્રભુજી બધું જ કાંઇ મિથ્યા-માયિક છે એવું નિરૂપણ કરવાવાળો જે માયાવાદ છે તેનું આપ નિવારણ કરવાવાળા છો, [૧૧]આપશ્રી વેદવિરુદ્ધ અર્થ કરવાવાળા બધા વાદિઓનું ખંડન કરવાવાળા છો, [૧૨]આપ ભક્તિમાર્ગરૂપ જે કમળ છે તેના માર્તંડ, તે સૂર્યરૂપ-પ્રકાશને કરવાવાળા છો, અને [૧૩]આપ સ્ત્રી-શુદ્રાદિક સકલ જીવોના ઉદ્ધાર કરવાવાળા છો.

भक्तिमार्गाब्जमार्तण्डः[१२] :- આપ (શ્રીમહાપ્રભુજી) ભક્તિમાર્ગરૂપ જે કમળ છે તેના માર્તંડ, તે સૂર્યરૂપ-પ્રકાશને કરવાવાળા છો.

રાગ : ટોડી

ભક્તિમાર્ગાબ્જમાર્તંડ અવનિ ઉદય જાનિ જિય દૈવીજનકમલ ફૂલૈ ।
શ્રીવલ્લભ પ્રાકૃતરૂપ દેખિ આસુરસૃષ્ટિ મોહિતઅતિ વિદુષવૃન્દ ભૂલૈ ।। ૧ ।।
કલિકલુષહરન હરિ આપુ અપનો વદન વહ્નિ હવૈ નિજદાસ દરસ દીન્હૌ ।
દ્વિજવર અવતાર ધરિ પ્રેમસોં ભક્તિ કરિ સિખાએ નિજદાસ સબ ગુનપ્રબીનૌં ।। ૨ ।।
શ્રુતિપથ ભયૌ પ્રકાસ માયાવાદતિમિર ગયૌ સુભગમૂરતિ નિરખિ ઉપજ્યૌ આનન્દ ।
મન વચ કર્મ કહત ગોવિન્દ જપ કિએ સહજસૌં પેહૈ સુખદ આનન્દ ।। ૩ ।।

શ્રીમહાપ્રભુજી ભક્તિમાર્ગરૂપ જે કમળ છે તેના માર્તંડ, તે સૂર્યરૂપ-પ્રકાશને કરવાવાળા[૧૨] भक्तिमार्गाब्जमार्तण्डः[१२] છે.

મૂળ ટીકાનો ભાવાર્થ :- લોકમાં પ્રસિદ્ધ કર્મ અને જ્ઞાનનું નિરૂપણ કરનારાં શાસ્ત્રોનું વેદથી વિરુદ્ધ હોવાથી ખંડન કરેલ હોવાથી, (શ્રીમહાપ્રભુજીને) પોતાને કયા શાસ્ત્રમાં અને કયા ધર્મમાં શ્રદ્ધા છે? એવી શંકા દૂર કરવા ભક્તિમાર્ગાબ્જમાર્તંડ એ (નામ) કહેલું છે. ભક્તિમાર્ગરૂપ જે અબ્જ (કમલ), તેનાં માર્તંડ એટલે તેનો પ્રકાશ કરનારા, એવો અર્થ છે. (આપશ્રીને) પોતાને ભક્તિમાર્ગના પ્રકાશક કહ્યાં, તેથી ગીતા, ભાગવત વગેરે જે ભક્તિશાસ્ત્ર છે, તે શાસ્ત્રમાં શ્રદ્ધા હોવાનું અને તેમાં કહેલા ધર્મોનું આચરણ કરતા હોવાનું જણાવેલું છે. જોકે આમાં કર્મ, જ્ઞાન, વગેરેનું નિરૂપણ છે, છતાં પણ મુખ્ય રીતે તેમનાં ફલ તરીકે મારૂં વેદોથી (જ્ઞાન થતું નથી), બધા યોગીઓને પણ, બ્રહ્મ થયેલ, શાંત અંતઃકરણવાળો, વગેરે સ્થળે ગીતામાં બ્રહ્મભાવ થયા પછી પણ ભક્તિની પ્રાપ્તિને જ મુખ્ય જણાવેલી છે.



શ્રીભાગવતમાં પણ નિમિત્તવિનાની ભગવાનની ભક્તિ મુક્તિથી પણ અધિક છે. મુકુન્દ ભજનારને મુક્તિ આપે છે, પણ કોઇ સમયે ભક્તિયોગ આપતા નથી. માણસો મારી સેવા વિના આપેલાં સામિપ્ય, સાર્ષ્ટિ, સાલોક્ય, સાયુજ્ય અને એકપણું પણ આપવામાં આવે તો તે ગ્રહણ કરવા નથી. તે જ છેવટનો ભક્તિયોગ નામનો (ઉપાય) કહેલો છે. તે મારી ભક્તિવાળા અને મારામાં અંતઃકરણવાળા યોગીને ઘણું કરીને અહિં જ્ઞાન તેમજ વૈરાગ્ય કલ્યાણકારક થતાં નથી, વગેરે (વાક્યો)થી ભક્તિનું જ નિરૂપણ કરેલું છે. અહિં ભક્તિમાર્ગને કમળ કહ્યું, તેથી બીજા માર્ગો કરતાં આ માર્ગ સુખ આપનારો છે, એમ જણાવ્યું. શ્રીઆચાર્યજીને પ્રકાશક કહ્યાં, તેથી (એમ કહેલું છે કે) જેમ કમળનો પ્રકાશ કરનાર સૂર્ય એક જ છે, તેમ પુષ્ટિભક્તિમાર્ગના પ્રકાશક શ્રીઆચાર્યજી જ છે, બીજા નથી, અને એમ પણ જણાવેલું છે કે જેમ પ્રકાશેલા (ખીલેલા) કમળના રસના ભોક્તા ભમરાઓ જ છે, તેમ આ પ્રકટ કરેલા માર્ગના રસના ભોક્તા તેમના અંગીકાર કરેલા (જીવો) જ છે, બીજાઓ નથી.

જેમ સૂર્ય બીજાને ગરમી કરનારો હોવા છતાં કમળોને ખીલાવી સુખ આપનારો છે, તેવી રીતે શ્રીઆચાર્યજી પણ ભક્તિમાર્ગ સિવાય માર્ગવાળાઓને તાપ ઉત્પન્ન કરનારા છે અને ભક્તિમાર્ગવાળાઓને ભક્તિનો પ્રકાશ કરીને અત્યંત સુખ આપનારા છે, એમ જણાવવા ભક્તિમાર્ગાબ્જમાર્ગંડ એ (નામ) કહેલું છે. જોકે ભક્તિમાર્ગ પ્રમાણોથી સિદ્ધ થતો હોવાથી પહેલાં હતો જ, છતાં પણ જેમ રાત્રે સૂર્યનો ઉદય થયેલ નહિ હોવાથી કમળ બંધ જ હોય છે, તેમ રહેલો, તેથી તેવી રીતે હોવા છતાં, શ્રીઆચાર્યજીનું પ્રાકટ્ય થયેલ નહિ હોવાથી ભક્તિમાર્ગ વિકાસવિનાનો જ હતો. શ્રીઆચાર્યજીનું પ્રાકટ્ય થયા પછી જ તેનો વિકાસ થયો એમ જણાવવા ભક્તિમાર્ગાબ્જમાર્તંડ એ (નામ) શ્રીગુસાંઈજીએ પ્રકટ કરેલું છે.

સરળ સમજૂતિ : સાકારબ્રહ્મવાદ - રસાત્મક બ્રહ્મ શ્રીકૃષ્ણ અને તેની આનંદમયી લીલા વગેરેનું વિશેષ પ્રકારે પ્રતિપાદન એ પુષ્ટિભક્તિના વિકાસનું રૂપ છે.

ભક્તિયોગ બહુવિધો હોવાથી ભક્તિમાર્ગની અનેક શાખાઓ પ્રસરેલી છે અને તેથી ભક્તિમાર્ગીય શુદ્ધશરણાગતિનો માર્ગ સમજવો, દૈવીજીવો માટે દુષ્કર બનવાના કારણે સં.૧૫૪૯માં શ્રીમદ્ ગોકુલમાં ગોવિંદઘાટ ઉપર શ્રાવણ સુદ એકાદશીની મધ્યરાત્રિએ સાક્ષાત્ પૂર્ણ પુરુષોત્તમએ પ્રગટ થઇ શ્રીઆચાર્યજીને બ્રહ્મસંબંધનો ઉપદેશ કર્યો. તદ્નુસાર આપે ભક્તિમાર્ગનો વિકાસ કર્યો.

આના વડેએ જણાવ્યું કે ભક્તિશાસ્ત્ર જે શ્રીભાગવત-ગીતામાં જે ધર્મ કહ્યાં છે તેનું આચરણ કરવાવાળા શ્રીમહાપ્રભુજી છે. શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજીએ ભક્તિશાસ્ત્ર સ્વિકાર્યું છે. અને ભક્તિમાર્ગને

કમળ કહ્યો તેથી કમળ જેમ મહાસુખ દેવાવાળું છે તે પ્રકારે ભક્તિમાર્ગને બીજા માર્ગની સરખામણીમાં મહાસુખરૂપ જાણવો. અને શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજીને સૂર્યરૂપ કહ્યાં છે, તે એટલા માટે કે કમળનું પ્રકાશન (ખીલવવું) જેમ સૂર્ય કરે છે તેમ ભક્તિમાર્ગને પ્રકાશન કરવાવાળા આપ શ્રીમહાપ્રભુજી છે; બીજો કોઇ નથી અને સૂર્ય વડે પ્રકાશિત જે કમળ તેના રસનો ભોગ કરનાર ભમરો છે, તેઓ તે પ્રકારે શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી દ્વારા પ્રગટ કરેલો જે ભક્તિમાર્ગ તેમાં રસનો ભોગ કરવાવાળા (આ જીવ) તે જેમનો શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજીએ અંગિકાર કર્યો છે તે જીવ જ છે બીજો કોઇ નથી. જેમ સૂર્ય બીજાઓને તાપનું કારણ છે, પરંતુ કમળની અંદર જે ભ્રમર છે તેને આનંદ ઉપજાવનારો છે, આ પ્રકારે શ્રીમહાપ્રભુજી છે. તેથી અન્યમાર્ગીઓને તાપ ઉપજાવનારા છે. તો આ બતાવવા માટે ભક્તિમાર્ગાબ્જમાર્તંડ આ નામ શ્રીગુસાંઇજીએ પ્રકટ કર્યું.

શ્રીમહાપ્રભુજી ભક્તિમાર્ગરૂપ જે કમળ છે તેના માર્તંડ, તે સૂર્યરૂપ-પ્રકાશને કરવાવાળા भक्तिमार्गाब्जमार्तण्डः[૧૨] છે.

ક્રમશઃ

સંયોજનઃ- જિન શ્રીવલ્લભરૂપ ન જાન્યો, શ્રીગોકુલેશ વાક્ સુધામાંથી સાભાર

સંકલન :- દાસ ગોપાલ, જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ પરિવાર, વડોદરા



શ્રીગોકુલનાથજીકે ચોબિસ વચનામૃત

૧૭. ભગવદીયનાં લક્ષણ અને ઉદ્યમ

શ્રીહરિઃ અબ શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણ ભટ્ટ પ્રતિ આજ્ઞા કરત હેં - સપ્ત દશમો લક્ષણ કહેત હે, જો વૈષ્ણવ યહ પુષ્ટિમાર્ગકો સર્વોપર અધિક જાને તત્ર પુષ્ટિમાર્ગમેં રુચિ હોય. સર્વોપર માર્ગ કબ દીખે ? જબ પુષ્ટિમાર્ગીય ભગવદીયકો અનન્ય ભગવદીયકો સંગ હોય, તહાં દીન ભાવસોં ઉન ભગવદીય કે કહેકો વિશ્વાસ હોય તબ ફલસિદ્ધિ હોય ભગવદીયકો લૌકિક ન જાને, ભગવદીકે હૃદયમેં પ્રભુ બિરાજે હેં, તા કરીકે ભગવદીયકી વાણી, સર્વ ઇન્દ્રિયો અલૌકિક ભઇ હે ઉનકે સંગતે યહ અલૌકિક હોય.

તહાં કોઇ કહે જો ભગવદીયકો અલૌકિક કેસે જાનીયે ? જો દુઃખમેં વિવેક ધૈર્ય આશ્રય દૃઢ હોય, ઓર સુખમેં અભિમાન ન હોય, ઓર ભગવદ્ ધર્મમેં પ્રીતિ હોય. કાહુતેં કપટ છલ મુખરતા નિંદા (ન કરે),

કાહુકો બુરો ન કરે ઓર હિંસા ચોરી વિષે ડરપત રહે જો કોઇ સંજોગ કારણ પાયકે હોય તો મનમેં બહોત ખેદ પાવે. એસે ભગવદીયકો સંગ સદા કરનો. જેસે શ્રીઠાકોરજીકે દર્શન તેં પવિત્ર હોય તેસે ભગવદીયકે દર્શન તે પવિત્ર હોય. ભગવદીકો સંગ હોત હી મનમેં આનંદ હોય તથા ભગવદ્ ધર્મકી સ્ફૂર્તિ હોય. ઓર ભગવદીયકી સેવાતેં શ્રીઠાકોરજી બોહોત પ્રસન્ન હોય. ઓર ભગવદીયનકે સંગતે અસમર્પિત-અન્યાશ્રય છૂટે. અસમર્પિત લીયે તેં આસુરી બુદ્ધિ ઉત્પન્ન હોત હે. અન્યાશ્રય તેં વૈષ્ણવધર્મ પતિવ્રત જાત હે. વ્યભિચારિણી હોય તાકો ભ્રષ્ટ જાનનો. ઓર પુષ્ટિમાર્ગમેં અંગીકાર ન હોય. અનેક માયાકે-સંસારમેં દુ:ખ પાવે.

ઓર વૈષ્ણવકો અપને અર્થ, કુટુમ્બ ભરન પોષણ કે અર્થ ઉદ્યમ ન કરનો ઓર મનમેં યહ વિચારનો જો ભગવદ્ સેવા ગુરુસેવા વૈષ્ણવસેવામેં કછુ અંગીકાર હોય તો ઉદ્યમ સફલ હોય. યહ ભાવ રાખે તો લૌકિક વ્યવહાર કછુ બાધક નહિ. અપને કુટુમ્બકો ભરન પોષણ ચલ્યો જાય ઓર ભગવદ્ ધર્મ બઢે. ઓર વ્યવહાર હુ લૌકિકકો નામ લોગકુ બતાવે. સમરોદિન પચ્યો ન રહે રાજભોગ પાછે ઉત્થાપન કે ભીતર ઇતનેમેં કરે પ્રભુ ઇતને હી મેં આવનહાર હોયગોં સો પ્રાપ્તિ હોય. સો સેવા દર્શન નિત્ય નેમસો કરે.

ઓર બોહોત દ્રવ્ય કમાવે તો અપને ઘર શ્રીઠાકોરજીકો તથા ગુરુકો પધરાવે - વસ્ત્રાભૂષણ ભેટ કરે ઓર અલૌકિક મનોરથમેં ચિત્ત રાખે. ઓર નાના પ્રકારકી સામગ્રી કરીકે શ્રીઠાકોરજી કો આરોગાવે તો પાછે વૈષ્ણવકો મહાપ્રસાદ લિવાવે.

ઓર દ્રવ્યમેં સંકોચ હોય તબ શ્રીઠાકોરજીકે પાત્ર તથા આભૂષણ વસ્ત્ર ઇનમેં અપુની સત્તા ન જાને. યા અપરાધતેં ડરપત રહે. જો ધીરજ ધરી રહે તો ન જાને. રાજા કુટુમ્બકો ભય રાખતો-રહેતો (?) તાતે અપને ગુરુકે ઘર પઠાયકે નિશંક હવે જાય.

વલી વૈષ્ણવકો શ્રીઠાકોરજીકે વૈભવકો પહેલેકો ભય હોય તો વૈભવ બઢાવનો નહી. નાના પ્રકારકી સામગ્રી કરી ભોગ ધરે. પાછે વૈષ્ણવકો સમાધાન કરે તાતે દ્રવ્યકી સુફલતા હોય. પાછે કાહુ વાતકો દુ:ખ ન હોય. ઓર છિનુ છિનુમેં પ્રભુનકો નામ-પ્રભુકે શરણકી ભાવના રાખે. અહંકારાદિક મદ ન રાખે. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણ ભટ્ટ પ્રતિ આજ્ઞા કરત હે પ્રસંગ સપ્તદશમો. ૧૭

..ક્રમશ:

।। ઇતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત સપ્તદશમો વચનામૃત સંપૂર્ણમ્ ।।

સંકલન :- દાસ ગોપાલ, જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ પરિવાર, વડોદરા



સ્વરૂપનિષ્ઠા

શ્રીગોકુલેશપ્રભુચરણના અંતરંગ ભગવદીયો

મઠપતિ કલ્યાણ ભટ્ટ

(નોંધ : શ્રીગુસાંઈજીના સેવક ખંભાલિયાના કલ્યાણ ભટ્ટ - ૨૫૨ વૈષ્ણવ વાર્તા ક્રમાંક ૧૦૮મી વાર્તાના વૈષ્ણવ બીજા છે)

જ્યારે શ્રીમહાપ્રભુ શ્રીવલ્લભાધીશના પિતૃચરણ શ્રીલક્ષ્મણ ભટ્ટ દક્ષિણમાંથી ઉત્તર ભારતમાં આવ્યા ત્યારે તેમની સાથે સ્વજ્ઞાતિના કેટલાક કુટુંબો આવ્યા હતા. તેમાં ત્રણ પરિવારો મુખ્ય હતાં.

૧. લક્ષ્મણ ભટ્ટનું પરિવાર, ૨. ગોવિંદ ભટ્ટ (મામા) અને ૩. ગણેશ ભટ્ટ

આ ત્રણે પરિવારો ત્રિધરા નામે ઓળખાતા હતા. ત્યારપછી શ્રીગુસાંઈજી પ્રભુચરણના સજાતીય ચિંતામણિ ભટ્ટ પણ ઉત્તર ભારતમાં આવ્યા હતા. તેઓ એક વિદ્વાન અને સાત્ત્વિક વૃત્તિના હતા. ગઢાની રાણી દુર્ગાવતીના તેઓ પુરોહિત હતા.

તેમનું સન્માન કરી રાણીએ કેટલાક ગામો દક્ષિણામાં ભેટ આપ્યાં હતાં. વિશેષમાં શ્રીગુસાંઈજી પ્રભુચરણે પણ આ ચિંતામણિ ભટ્ટની વિદ્વત્તા અને ધર્મપ્રીતિ જોઇ વર્ષાસન બાંધી આપ્યું હતું. ત્યારથી તેઓ મઠપતિ કહેવાતા હતા. શ્રીમહાપ્રભુજીના પરિવારની જેમ આ પરિવાર પણ યજ્ઞાદિ કાર્યોમાં નિષ્ઠા ધરાવતું હોવાથી દીક્ષિત કહેવાતું હતું.

આ ચિંતામણિ ભટ્ટના પુત્ર કલ્યાણ ભટ્ટ હતા. તેમનો પરિચય શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણના પરમ કૃપાપાત્ર એવા ગોકુલભાઇજી શ્રીસ્વરૂપાનુભવોત્સવ ગ્રંથના ૮૨માં માંગલ્યમાં નીચે પ્રમાણે આપે છે -

હવે દીક્ષિત જેહ છે તે કહીએ, પ્રભુ કરે આદર સન્માન,
તે ચિંતામણિ ભટ્ટ ઘણું ભલા, પંડિતમાં પરમ નિધાન . ૬૮
સદ્બુદ્ધિ સહિત અહીં અનુસર્યા, જાણ્યા પ્રભુને ઈશ્વર,
તેહ તણા પુત્ર મઠપતિ કહીએ, ભટ્ટ કલ્યાણ થયા અનુવર. ૬૯
મહાપ્રભુ તણી કૃપા થકી એહ, બેઠા રહે આઠે પહોર પ્રભુ પાસે,
ચલાવે પ્રસંગ ભાંતિ ભાંતિના, સુણે શ્રીમુખ વચન વિલાસ. ૭૦
તે સુણે જે ભક્ત તેણે સમે, તેહના મનોરથ થાય સંપન્ન,
એ ભટ્ટ દ્વારા પ્રભુ સિંચન કરે, નિજ ભક્તને થઇ પ્રસન્ન. ૭૧

તેણે કરી તે પ્રભુ કૃપા કરે બહુ, ભટ્ટ કલ્યાણ પર ઘણી ઘણીય,
જેહો દ્વારા રસસિંચન કરે, વલ્લભવર આપણો ધણીય. ૭૨
એ મહદ્ કૃપા થકી ગ્રંથ કર્યો, એ અદ્ભુત પરમાવધિ,
તે દેવભાષાએ કરીયને, પણ આપણને જીવન રિધિ. ૭૩
શ્રીગોકુલેશ લીલા સુધા સિંધુ, એહવું ગ્રંથનું નામ રસાલ,
એહવો ગ્રંથ ઈચ્છા પ્રભુ તણી થકી, થયો પ્રકટ પરમ કરુણાલ. ૭૪

આ કલ્યાણ ભટ્ટ શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણના અનન્ય સ્વરૂપાસક્ત ભગવદીય હતા. શાસ્ત્રજ્ઞાનમાં નિપુણ અને પરમ વિદ્વાન હતા. શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના સાન્નિધ્યમાં રહીને અનેક વિષયોની શાસ્ત્ર ચર્ચા, સ્વમાર્ગીય રહસ્ય વાર્તા, વગેરે કરતા હતા. શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણે શ્રીગુસાંઈજીના શ્રીમુખેથી શ્રવણ કરેલ ૨૪ વચનામૃતનું પ્રથમ રસપાન કલ્યાણ ભટ્ટને કરાવ્યું હતું. તેમણે સંસ્કૃત ભાષામાં કલ્લોલ નામે અદ્વિતીય ગ્રંથ રચ્યો છે. જેમાં ૪૦,૦૦૦ શ્લોકો અને ૧૫ તરંગ છે. આ ગ્રંથ શ્રીમહાપ્રભુજી, શ્રીગોપીનાથજી, શ્રીગુસાંઈજી, શ્રીગોકુલેશ પ્રભુ વગેરેની પ્રાગટ્ય લીલાના ચરિત્રો, માલાપ્રસંગનું વર્ણન, શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના વચનામૃતો વગેરેનું સવિસ્તાર વર્ણન છે. મથુરાવાળા નિ.લી.ગો.શ્રીરમણલાલજી મહારાજના અનન્ય સેવક ગો.વા.લોકનાથ પંડિતે આ કલ્લોલ ગ્રંથનો વ્રજભાષામાં અનુવાદ કર્યો છે.

કલ્યાણ ભટ્ટે **શ્રીવલ્લભસ્તોત્રમ્**માં શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના અલૌકિક સ્વરૂપનું વર્ણન કર્યું છે. આ સ્તોત્રમાં કલ્યાણ ભટ્ટ જણાવે છે કે પૃથ્વી પર શરદનો ચંદ્ર અત્યંત આહ્લાદક તેજ ફેલાવે છે, પરંતુ તે શરદચંદ્ર ઉપર વિજય મેળવનાર શ્રીગોકુલેશ પ્રભુનો શ્રીમુખચંદ્ર છે. આપશ્રી શ્રીમુખચંદ્રની કાંતિથી જીવોનો અજ્ઞાનજન્ય અંધકાર નિવૃત્ત થાય છે. આ સ્તોત્રનું રસપાન આપણે તાત તણો પ્રતિબિંબ રે રસના વર્ષ ૨ અંક ૫માં પાન ક્રમાંક ૨૦ દ્વારા કર્યું.

કલ્યાણ ભટ્ટ શ્રીમદ્ ભાગવતગીથા ઉપર રસિકરંજની નામે ટીકા પણ રચી છે. આ કલ્યાણ ભટ્ટ ઉપર શ્રીગોકુલેશ પ્રભુની અહનદ્ કૃપા હતી. તેમના દ્વારા શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના સેવકો પ્રશ્ન પૂછાવતા હતા. આવા પરમ વિદ્વાન હોવા છતાં તેઓ શ્રીગોકુલેશ પ્રભુના અનન્યાશ્રિત અને સ્વરૂપનિષ્ઠ સેવક હતા. આવા ભગવદીયના હૃદયનો ભાવ અનિર્વચનીય છે.

...ક્રમશઃ

સંયોજનઃ- સ્વરૂપનિષ્ઠા પુસ્તક, પ્રકાશક ભાઈલાલભાઈ શેઠ.

સંકલન :- દાસ ગોપાલ, જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ પરિવાર, વડોદરા

શ્રીધોલ પદ

સહુ રસિક સમાજને વિનવું

સહુ રસિક સમાજને વિનવું એ તમો સાંભલજો સહુ સાથ ।। સ્વરૂપ રસ અનુભવીએ. ।।
જીરે માન માગું તમ પાસથીએ, કરી કરૂણા કરજો સનાથ ।। સ્વરૂપ રસ. ।। ૧ ।।
તમો રસિક સ્વરૂપના અનુભવીએ, એ અનુભવની મુને આશ ।। સ્વરૂપ રસ. ।।
જીરે અનુગ્રહ કરી અપનાવીઆરે, કરી અંગીકૃતની કાન ।। સ્વરૂપ રસ. ।। ૨ ।।
જીરે દાન અગણિત દયા ભર એ, અતિ ઉદારતાનો સ્વભાવ ।। સ્વરૂપ રસ. ।।
જીરે નિજ રસ ઢલણે આતુર સદાએ, ભરી પાત્ર કરો રસ દાન ।। સ્વરૂપ રસ. ।। ૩ ।।
જીરે સદા રસ લોભી રસિકવર એ, દ્વિદલ રસ ભોગી સુજાન ।। સ્વરૂપ રસ. ।।
જીરે અગણિત ગુણ ક્યાંહાં લગી કહું એ, તમો નિજ રસે વશ કર્યા નાહ ।। સ્વરૂપ રસ. ।। ૪ ।।
જીરે વાછલ્ય સ્નેહ રસે પાગીઆ એ, અનુરાગીયા પિય સુખમાંહે ।। સ્વરૂપ રસ. ।।
જીરે રસિક સમાજ તિલકમણી એ, શ્રીગોકુલપતિ મોહનરૂપ ।। સ્વરૂપ રસ. ।। ૫ ।।
જીરે વાંછિત પુરક પ્રભુતણાએ, નિજ સ્વકીય તણા સુખદાઈ ।। સ્વરૂપ રસ. ।।
જીરે પુષ્ટ પુષ્ટ રસ સૃષ્ટનીએ, કરો પુષ્ટ રસે અધિકાઈ ।। સ્વરૂપ રસ. ।। ૬ ।।
જીરે સાક્ષાત્ સ્વરૂપ સંજોગીઆએ, વિયોગે પણ પુરણતાઈ ।। સ્વરૂપ રસ. ।।
જીરે સેવા સ્વતહ ચરણારવિંદનીએ, આપી સ્વકીયને માહા દ્રઢતાઈ ।। સ્વરૂપ રસ. ।। ૭ ।।
જીરે નિર્ભય કરી અભયપદ આપીયાં એ, ચિંતા હરી શ્રી ગોકુલભાઈ ।। સ્વરૂપ રસ. ।।
જીરે જીવને જીવન ધન આપીયું એ, કુલ નારાયણજી ઉમાહી ।। સ્વરૂપ રસ. ।। ૮ ।।
જીરે મહેદ ચરણ અભિલાખીયા એ, સંગે વલ્લભ નાગરભાઈ ।। સ્વરૂપ રસ. ।।
જીરે લક્ષ રહ એ પક્ષનો એ, શુભ દ્રષ્ટની સિંચનતાઈ ।। સ્વરૂપ રસ. ।। ૯ ।।

સંકલન :- દાસ ગોપાલ, જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ પરિવાર, વડોદરા





વિચાર કરવો જોઇએ !

સેવા-ઉપદેષ્ટા (સેવાનો ઉપદેશ કરનાર)

ગયાં અંકમાં આપણે સેવોપદેષ્ટા (સેવાનો ઉપદેશ કરનાર વિષે સમજવાનો પ્રયાસ કર્યો. સર્વ પ્રથમ આપણે જોયું કે શ્રીમહાપ્રભુજી નિબંધમાં સ્વયં શ્રીગુરુના લક્ષણ કેવા હોય, તેની આજ્ઞા કરે છે. હવે આપને ત્યાંથી આગળ પણ જોઇએ કે આપણે જેણે શ્રીગુરુ બનાવીએ છીએ, તે શ્રીગુરુ-ઉપદેશ કરનારનું સ્વરૂપ કેવું હોવું હોઇએ. આ વિષય પહેલાં સુધી વિચાર કરવો જોઇએ લેખમાળા હેઠળ આપણે સેવા ઉપદેશ દીક્ષા, સેવા-સ્વરૂપ, સેવા પ્રદર્શન, સેવા પ્રયોજન, સેવા-સ્થળ, સેવ્ય સ્વરૂપ અને સેવાકર્તા (સેવા કોણ કરી શકે) અને સેવાપરિચારક (સેવામાં સહાયક કોણ હોઇ શકે)એ વિષે સમજવાનો પ્રયાસ કર્યો. હવે આ વિષય ગંભીર છે, તેથી તેને પણ આપણે સાવધાનીથી સમજવાનો પ્રયાસ કરીએ. સેવા કરવી છે, તો પછી સેવા કોણી પાસેથી પધરાવી? કોણ આપણને સેવા પધરાવી શકે? શું તેની માટે ગુરુ કરવા જોઇએ? અને જો ગુરુ કરીએ તો પછી તે ગુરુ કેવા હોવા જોઇએ? તે ગુરુના લક્ષણ કેવા હોવા જોઇએ? આવા અનેક પ્રશ્નો થાય. તો ચાલો! આપણે આ વિષયમાં શ્રીમહાપ્રભુજીની માર્ગની મર્યાદાનુસાર અને આપશ્રીના વચનોનુસાર સમજવાનો પ્રયાસ કરીએ.

महात्म्यज्ञापनायक्षव श्रवणं गुणकर्मणाम् ।

शास्त्राणामुपयोगोऽत्र तत्राकाङ्क्षा गुरोर्भवेत् ।।

कृष्णसेवापरं वीक्ष्य दम्भादिरहितं नरम् ।

श्रीभागवततत्त्वज्ञं भजेत् जिज्ञासुरादराद् ।।

देहद्रोण्या यियासूनां परं पारं भवाम्बुधेः ।

गुरुणा कर्णधारेण उत्तार्या स्वोपदेशतः ।। (साधनदीपिका.९-११)

ભગવન્માહાત્મ્યજ્ઞાન મેળવવા માટે ભગવદ્‌ગુણો અને ભગવલ્લીલાઓનું શ્રવણ આવશ્યક છે. શાસ્ત્રોની ઉપયોગિતા પણ અહીંજ ઉભી થાય છે. તેથી શ્રીકૃષ્ણસેવામાં તત્પર દમ્ભાદિ દુર્ગુણોથી રહિત; તેમજ શ્રીભાગવતના મર્મજ્ઞ હોવાના રૂપમાં સરખી રીતે જોઇ-જાણીને જિજ્ઞાસુએ કોઇક પુરુષને આદરસહિત ગુરુ બનાવીને ભજનમાં પ્રવૃત્ત થઇ જવું જોઇએ. જેઓ પોતાના દેહની હોડકલીથી ભવસાગરને પાર કરવા માગતાં હોય તેઓ કર્ણધાર બનીને ગુરુએ પોતાના સદુપદેશથી તેમને પાર લગાડવા જોઇએ. (શ્રીગોપીનાથજીકૃત સાધનદીપિકા.૯, ૧૦, ૧૧)

गुरुश्च भक्तिमार्गीयः कृष्णसेवापरायणः ।

श्रीभागवततत्त्वज्ञो दम्बादिरहितो नरः ।।

तदभावे तथाभूतोपदेशोऽत्र नियामकः ।

अथाधुनिकतीर्थानाम् अतथाभूततोऽपि हि ।।

उपदेशस्तथाभूतगुरोरिव फलिष्यति ।

यदि दुःखङ्गदोषेण नान्यथा चेद् भवेन्मतिः ।।

(श्रीहरिरायचरणकृत स्व.श.स.से.निरू.४९-५१)

શ્રીગુરુ પણ ભક્તિમાર્ગને અનુસરનારાં, કૃષ્ણસેવાપરાયણ, શ્રીભાગવતના તત્ત્વોના જ્ઞાતા, દંભાદિથી રહિત એવાં પુરુષ હોવા જોઈએ. આવા લક્ષણવાળાં ગુરુ જો ન મળે તો શ્રીમહાપ્રભુજીની વાણીરૂપ ગુરુ પાસેથી પણ સ્વકર્તવ્યનિયામક ઉપદેશ ગ્રહણ કરી શકાય છે. શ્રીઆચાર્યકુલોદ્ભૂત ગુરુસ્થાનાપન્ન આધુનિક ગોસ્વામિ-મહાનુભાવ જો ઉપર કહેલ લક્ષણવાળા ન પણ હોય, તો પણ જો તેમની પાસેથી મળતો ઉપદેશ સર્વલક્ષણસંપન્ન-શ્રીકૃષ્ણજ્ઞાનપ્રદ-ગુરુ-શ્રીમદાચાર્યચરણ-વચનાનુસારી હોય તો સદ્ગુરુ સમાન ફળને જ આપનાર હોઇ શકે છે, જો તેઓની બુદ્ધિ દુઃસંગાદ (અર્થલોલુપ-વણિક-ટ્રષ્ટિ-સંગાદિ) દોષથી અન્યથા (માર્ગવિપરીત) ન થઈ ગઈ હોય. (શ્રીહરિરાયચરણકૃત સ્વ.શ.સ.સે.નિ ૪૯, ૫૦, ૫૧)

ટૂંકમાં એટલું તો આપણે અવશ્ય સમજવું જરૂરી છે કે આપણા માર્ગમાં જે આપણને આત્મકલ્યાણ તરફ લઈ જાય છે તે ગુરુ શ્રીમહાપ્રભુજીના વંશજ હોવા જરૂરી છે. અને તે અમુક લક્ષણ જે શ્રીમહાપ્રભુજીએ બતાવ્યાં છે, જેનું શ્રીગોપીનાથજી, શ્રીહરિરાયજી પુનરાવર્તન કરી આજ્ઞા કરે છે. અને સ્પષ્ટપણે પુરુષનેજ ગુરુ સ્થાન માટે આજ્ઞા કરે છે. શાસ્ત્રોમાં શ્રીગુરુદેવનું અનેક પ્રકારે વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે. શ્રીગુરુદેવમાં એવું સામર્થ્ય હોય છે કે તે સાક્ષાત્ શ્રીગોવિન્દનો સંબંધ કરાવે છે. આપણા માર્ગમાં શ્રીગુરુ હોવા માટે શ્રીવલ્લભ વંશજ બાલક (પુરુષ) હોવું જરૂરી છે, પણ જરૂરી નથી કે સર્વે શ્રીવલ્લભ વંશજ બાલક શ્રીગુરુદેવનું સ્થાન પ્રાપ્ત કરે. એટલે ફરી સમજવું કે પુષ્ટિમાર્ગમાં ગુરુ હોવા માટે શ્રીવલ્લભ વંશજ હોવું જરૂરી છે. વંશજમાં બેટીજી પણ આવે છે, પણ બેટીજી ગુરુસ્થાને ના હોઈ શકે, તેવી સ્પષ્ટ આજ્ઞા આપણને ઉપરોક્ત શ્રીમહાપ્રભુજી, શ્રીગોપીનાથજી, અને શ્રીહરિરાયચરણના વચનોમાં '**નર**' શબ્દથી સ્પષ્ટ થાય છે. તેથી આપણે ગફલતમાં રહીને બેટીજીને ગુરુ ન બનાવવા.

..ક્રમશઃ

સંકલન :- દાસ ગોપાલ, જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ પરિવાર, વડોદરા





।। શ્રીગોકુલેશો જયતિ ।।

ગોકુલસ્ય તુ યો ગોપ્તા પુષ્ટિસુપથરક્ષિતા ।

જનિતા તુર્યવંશસ્ય ગોકુલેશં નમામિ તમ્ ।।

શ્રીગોકુલપતેર્ નિત્યં શુભદમાસ્પદં મહત્ ।

શ્રીવાલ્લભમતે નિષ્ઠં તુર્યપીઠં વયં નુમઃ ।।

શ્રીચતુર્થપીઠાધીશ્વર પૂજ્યચરણ ગુરુદેવ

ગોસ્વામી શ્રીદેવકીનંદનાચાર્યશ્રીના આશિર્વાદથી

શ્રીમદ્ ગોકુલ આવતા શ્રીચતુર્થગૃહના સેવકોને સન્મુખ-શ્રીચરણસ્પર્શ સંબંધી આવશ્યક માર્ગદર્શન

...ગતાંકથી આગળ

નોંધઃ - આપણા અલૌકિક શ્રીવાલ્લભ સિદ્ધાંત નિષ્ઠ શ્રીચતુર્થગૃહમાં બીરાજતા સર્વદા સેવ્ય દાદાજી શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણ પ્રગટ બીરાજતાં શ્રીબેઠકજીએ સેવક-વૈષ્ણવોને શ્રીચરણસ્પર્શ માટે અનિવાર્ય નિયમો, તે જાણવા જરૂરી છે. જેથી આપણે જ્યારે પણ શ્રીમદ્ ગોકુલ જઇએ ત્યારે કોઇ તકલિફ ન પડે, તેથી આ આવશ્યક માર્ગદર્શન જાણી લેવું જરૂરી છે.

- ❖ શ્રીબેઠકજીમાંથી બહાર જતી વેળા પીઠ દઈને કદી જવું નહીં પરંતુ સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ કર્યા પછી જ બહાર જવું.
- ❖ આ આપણો અલૌકિક લ્હાવો છે. અને જ્યારે પણ આપણે હવેથી શ્રીમદ્ ગોકુલ અલૌકિક ધામ જઈએ, પોતાના શ્રીગુરુદ્વાર શ્રીસર્વદા સેવ્ય શ્રીદાદાજી શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણના દર્શને જઈએ, ત્યારે આ નિયમોને અવશ્ય ધ્યાનમાં રાખીને આ અલૌકિક પ્રબંધને કાયમ રાખવા પ્રતિજ્ઞા લઈએ, અને આપણા શ્રીદાદાજીને શ્રમ ન થાય, તેનું ખાસ ધ્યાન દઈએ.
- ❖ આપણી માટે આ અલૌકિક દ્વારના દર્શન કરવા એજ આપણું અહોભાગ્ય છે. સૌ પ્રતિજ્ઞા કરીએ, કે હવે જ્યારે આપણે શ્રીમદ્ ગોકુલ આવીએ ત્યારે આ નિયમો અવશ્ય પાળીશું.
- ❖ કેવળ શ્રીચતુર્થગૃહની કંઠીદીક્ષા અને / અથવા બ્રહ્મસંબંધ દીક્ષા લેનાર વૈષ્ણવોને જ અહીં શ્રીચરણસ્પર્શ કરવાનો અધિકાર છે, અન્ય કોઈ ગૃહનાં વૈષ્ણવો શ્રીચરણસ્પર્શ કરી શકતા નથી.
- ❖ શ્રીબેઠકજીમાં સામગ્રીભોગ (આજકાલ જે અન્ય શ્રીબેઠકજીઓમાં થાય છે તેમ) સેવક-વૈષ્ણવોથી ધરી શકાતો નથી તેમજ ઝારીજી પણ ભરી શકાતા નથી, માત્ર શ્રીચરણસ્પર્શ જ થઈ શકે છે.



❖ શ્રીમદ્ ગોકુલમાં સૌ પ્રથમ વાર આવનાર શ્રીચતુર્થગૃહના સેવકે અહીં પોતાના પ્રાણપ્રેષ્ઠ અને સર્વદા સેવ્યા શ્રીદાદાજી શ્રીગોકુલેશ પ્રભુચરણની સન્મુખ થવું અનિવાર્ય છે. આ માટે શ્રીચતુર્થગૃહના મુખ્ય કાર્યાલયમાં સેવા આપતા વૈષ્ણવને પ્રથમ વિનંતી કરવી અને તેમની સહાયથી દીનતા અને ભક્તિભાવપૂર્વક શ્રીબેઠકજી સન્મુખ થવું, અને સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ કરવા.

❖ સન્મુખ થયા બાદ, શ્રીબેઠકજીમાં શ્રીચરણસ્પર્શ કરવા ઇચ્છુક વૈષ્ણવ ભાઇ-બહેને પ્રથમ મુખ્ય કાર્યાલયમાં વિનંતી કરવી અને તે દ્વારા **શ્રીચતુર્થપીઠાધીશ્વર પૂજ્યચરણ શ્રીગુરુદેવ શ્રીદેવકીનન્દનાચાર્યશ્રી** પાસે સ્વયં ઉપસ્થિત રહી, શ્રીચરણસ્પર્શ માટે વિધિસર આજ્ઞા પ્રાપ્ત કરવી.

❖ સન્મુખ થનાર વૈષ્ણવે વ્રત કરતાં અગાઉ શ્રીપ્રભુની રસરૂપ પ્રસાદી સખડી લેવી અનિવાર્ય છે, અને ત્યારબાદ જ બીજા દિવસે વ્રત કરવું. જેની માહિતી શ્રીચતુર્થપીઠના મુખ્ય કાર્યાલય પરથી પ્રાપ્ત થઇ શકે.

❖ વ્રતના દિવસે માત્ર ફલાહાર અને દૂધ લેવાં. અન્ય કોઈપણ પ્રકારનો અન્નાહાર, પાન ગુટખા, ધૂમ્રપાન વગેરેનું સેવન કરવું નહિં.

...ક્રમશ:

સંકલન:- રાજેન્દ્રભાઇ કડકીયા (યુ.એસ.એ.)



કૃષ્ણરાયજી-વિરચિતં રુચિરાષ્ટકમ્

सर्वत्र यः प्रकटयन्भुवि सद्गुणान्स्वान् श्रीविट्ठलो हरिरिह स्वयमेव योऽमूत् ।

तं नित्यकान्तमथ सर्वगुणैकरूपम् श्रीवल्लभं प्रभुमहं सततं स्मरामि ।। १ ।।

ભૂમિ ઉપર પોતાના છ ગુણોને એક એક કરીને (સર્વત્ર) પ્રકટ કરતાં શ્રીહરિ પોતે જ જે અહીં શ્રીવિઠ્ઠલ થયેલાં, તે નિત્ય સર્વ ગુણોના જ સ્વરૂપવાળા શ્રીવલ્લભ (શ્રીચતુર્થકુમાર શ્રીમદ્ ગોકુલેશ પ્રભુચરણ) પ્રભુનું હું સદા સ્મરણ કરું છું. ૧

रूपमृतानि निजसेविजनाय दातुं यः सन्दधार स लौकिकचारूदेहम् ।

आनन्दमात्रनिखिलावण्यस्वरूपम् भूयो भजामि सुभगं भुवि गोकुलेशम् ।। २ ।।



પોતાની સેવા કરનાર પુરુષોને સ્વરૂપામૃતનું દાન કરવા ઉલ્લસિત થતા અલૌકિક સુંદર દેહમાં પ્રવેશ કરતા (ધારણ કરવા) માત્ર આનંદના જ સર્વ અવયવોવાળા દેહવાળા સુંદર શ્રીગોકુલેશનું ભૂતલ ઉપર હું વારંવાર ભજન કરું છું. ૨

पुष्पोचितस्मितलसल्ललनालताभिरालिंगितं निज्जनेप्सितसत्फलाढ्यम् ।

श्रृंगारकल्पतरुमत्र कमप्यनल्पं श्रीगोकुलोदितमहं सततं भजामि ।। ३ ।।

પુષ્પોના જેવા હાસ્યથી શોભતી સ્ત્રીરૂપ લતાઓથી આલિંગન કરાયેલા, પોતાના સેવકોએ ઈચ્છેલાં ઉત્તમ ફલરૂપ, આદ્ય આ લોકમાં શ્રીગોકુલમાં પ્રકટ થયેલા કોઈ એક ઘણા મોટા શ્રૃંગાર કલ્પતરુને હું સદા ભજન કરું છું. ૩

योषिद्भिरद्भुतम शेषहृषीकपात्रैः पेपीयमानपरिपूर्णरसस्वरूपम् ।

ब्रह्मादिदुर्लभमनन्यजनैकलभ्यं श्रीवल्लभतमनिशं सुभगं भजामि ।। ४ ।।

સ્ત્રીઓથી સર્વ ઈન્દ્રિયરૂપ અદ્ભૂત પાત્રોથી પાન કરાતા પરિપૂર્ણ રસરૂપ દેહવાળા, બ્રહ્મા વગેરેને દુર્લભ, માત્ર અનન્ય પુરુષોને જ પ્રાપ્ત થાય તેવા પ્રસિદ્ધ સુંદર શ્રીવલ્લભનું હું સદા ભજન કરું છું. ૪

सौभाग्यभूमिजनितं त्रिजगद्वधूनां लावण्यसिन्धुलहरीपरिषिक्तगात्रम् ।

श्रृंगारशेखरमनन्तयशःस्वरूपं श्रीगोकुलेश्वरमेव सदा भजामि ।। ५ ।।

ત્રણ જગતની સ્ત્રીઓના ભૂમિ ઉપર ઉત્પન્ન થયેલાં સૌભાગ્ય (રૂપ), લાવણ્યના સમુદ્રથી જેમના અવયવો સિંચાયેલા છે તેવું, અનંત યશનું સ્વરૂપ, શ્રીગોકુલેશસ્વરૂપે ઉત્પન્ન થયેલ તેમનું હું ભજન કરું છું. ૫

सौन्दर्यपद्ममधुवञ्चितमानसैस्तु सञ्सेवितम् मधुकरेः क्षितिसुन्दरीणाम् ।

आनन्दकन्दमरविन्ददलायताक्षम् तम् गोकुलावनिगतम् निभृतं भजामि ।। ६ ।।

ભૂમિની સુંદરીઓના ઘણા મકરંદને લીધે મત્ત થયેલા મધુપાન કરનારાઓથી સ્વાદ લેવાતા સૌંદર્યના સમૂહરૂપ, આનન્દકન્દ, કમલના પત્રજેવા વિશાલ નેત્રવાળા, સિદ્ધ શ્રીગોકુલની ભૂમિ ઉપર પધારેલાનું હું વિશ્વાસથી ભજન કરું છું. ૬

श्रृंगारसारनिजरूपरसं पदाब्जं भृंगायितेभ्य इह पाययितुं जनेभ्यः ।

सौन्दर्यसीमनिकषं दधतं स्ववेशं श्रीगोकुलेशमनिशन्तमहं भजामि ।। ७ ।।

આ લોકમાં ભ્રમર બનેલા મનુષ્યોને શ્રૃંગારના સારરૂપ પોતાના સ્વરૂપના રસવાળાં શ્રીચરણકમલનું પાન કરાવવા સૌંદર્યની હદની કસોટીરૂપ પોતાનો વેશ ધારણ કરતાં શ્રીગોકુલેશનું હું સદા ભજન કરું છું. ૭

श्रृंगारमेव वनितोत्सवमूर्तिमन्तं भाग्येन केनचिदिहावतरन्तमुर्व्याम् ।

श्रीविट्ठलांगजनुषं स्वकुलावतंसं सन्तं भजामि सततं प्रभुगोकुलेशम् ।। ८ ।।

અહીં ભૂમિ ઉપર કોઇક ભાગ્યને લીધે અવતાર લેતા, સ્ત્રીઓના ઉત્સવરૂપ મૂર્તિવાળા, શ્રૃંગાર(રૂપ) જ, શ્રીવિઠ્ઠલેશના અંગથી ઉત્પન્ન થયેલ પોતાના કુલના મુકુટરૂપ ઉત્તમ પ્રભુ શ્રીગોકુલેશનું હું સદા ભુજ કરું છું. ૮

इत्थं प्रभोः निजप्रमातुलमातुलस्य श्रीवल्लभस्य रुचिराष्टकमादरेण ।

श्रीकृष्णरायकृतमिष्टदमेतदीयपादारविन्दस्मरणेन सदैव जाप्यम् ।। ९ ।।

શ્રીકૃષ્ણરાયે રચેલું (પોતાના) મામાના મામા, સેવકોનું પાલન કરનાર પ્રભુ શ્રીવલ્લભનું આ ઇચ્છેલા (પદાર્થ) આપનારું રુચિરાષ્ટક આપના શ્રીચરણકમલમાં જેમનું હૃદય છે, તેઓને સદાએ જપ કરવા યોગ્ય હો. ૯

સંકલન :- દાસ ગોપાલ, જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ પરિવાર, વડોદરા



જૈ જૈ શ્રીગોકુલેશ

વૈષ્ણવ જનને કરૂં વિનતી

વૈષ્ણવ જનને કરૂં વિનતી, શિર નામી કર જોડીજી, કાંઈ એક વાત વસી મન માહારે, યદ્યપિ બુદ્ધિ છે થોડીજી. ૧

મન માને તો મનમાં ધરજો, જો જો હૃદય વિચારી, અણ પ્રીછ્યુ અણ ઘટતું કહું, તો પ્રીછવજો વિસ્તારી. ૨

વેદ પુરાણ પ્રમાણે ન જડે, એહ છે અભિનવી વાત, સ્નેહપથ શુભ શીલ સુભાવી (સુભાગી), એ માંહે વિક્ષાત. ૩

તે સિધ્ધાંત સુણો તો ભાખોં, કાલી ગેહેલી વાણી, શ્રી ગોકુલનાથ ભજવા ભાવે, શ્રીગોકુલનાથ જ જાણી. ૪

અન્ય અનેક પ્રકારે ધાયે, માહાત્મ્ય મનમાં ધરતાં, તે સઘલા સ્વારથ સુખ સાધક, સુણીએ એમ ઉચરતા. ૫

કોઈ કહે એ પુરૂષોત્તમ પ્રગટયા, કોઉં કહે વલ્લભ રાજ, કોઉ કહે વિઠ્ઠલ વંશવિભૂષણ, વિષ્ણુસ્વામી મત કાજ. ૬

કો કહે એથી ભક્તિ પામીએ, ગિરિવરધર કેરી, કોઉ કહે એહને શરણ ગયે, યમ કિંકર ન શકે હેરી. ૭

કો કહે એહને ઈશ ઓલખે, નિગમ નેતિ કરી ગાયે, કોઉ કહે એનું નામ જપતાં, પાતક દૂર પલાયે. ૮

કો કહે માયાવાદ વિહંડન ખંડન પંથ પાખંડી, કો કહે છે કલિયુગમાં, એણે જીત્યો કુમતિ કુદંડી. ૯

કો કહે એ શરણાગતવત્સલ, કરુણાસિંધુકૃપાલ, કો કહે એ વલીને વ્રજમાં, વસિયા શ્રીગોપાલ. ૧૦

કો કહે એ અવતર્યા જગતગુરુ, અધમ જીવ ઉધ્ધારવાં, ધર્મધુરંધર સકલ ધર્મની પ્રગટયા રક્ષા કરવા. ૧૧

એહવા અન્ય અનેક પ્રકારે, પ્રભુજીને મોટા જાણી, સ્વારથનિપુણ સદા તે સેવે, માહાત્મ્ય મનમાં આણી. ૧૨

હું નહી જાણું કોણ પુરૂષ એ પ્રગટયા છે શું કાજે, એક જ જાણું શ્રીગોકુલપતિ; શ્રીગોકુલ મધ્ય બિરાજે. ૧૩



એની લીલા નયણે નીરખું, શ્રવણ સુણું મુખ ગાઉ, એહના સેવકના પદ વંદુ હું પાછલ થકો પલાઉં. ૧૪

એહ છે મ્હારે પરમ પ્રાણધન, જીવ તણા આધાર, જેણે કરી એ પ્રભુજી રીઝે કીજે તેહ પ્રકાર. ૧૫

એહ પ્રભુને હરિની લીલા, વાહાલી તે કારણ મેં ગાઈ, યેનકેન ઉપાયે રહેવું, એહનું ભલુ મનાવી. ૧૬

જો રૂઠે તો એહોની ઈચ્છા, ત્રુઠે તો નહીં રાચું, એહશું નેહ નિરંતર વાંચ્છું, બીજું કાંઈ ન જાચું. ૧૭

જોએ સ્વર્ગ તણાં સુખ આપે, અથવા નરકે નાખે, અથવા લેઈ વૈકુંઠ વસાવે, અથવા વૃજમાં રાખે. ૧૮

જેમ રાખે તેમ રહું મુદિત મન ચરણરેણું અનુરાગી, એ વિના અવર ભજન નવ જાણું, એહવી મતિ મેં માગી. ૧૯

વાદી કહે છે પ્રભુ પોતાના, મોટા તેમ તેમ રૂડું, તે મોટપ મન ધરી, સેવતાં, કહોજી શું છે કુડું. ૨૦

ત્યાંહાં હું કહું છું તે જન પ્રભુની મોટપને આરાધે, સ્વરૂપશું સંબંધ નથી ને, મનવાંછિત ફલને સાધે. ૨૧

મોટા હોય તે મહા સુખ આપે, એહવો એહનો ભાવ, તે માટે મેં કીધી ભાઈ, એહ સઘલાની રાવ. ૨૨

રાવ કરી પણ ભાવ ધરીને તેહોને કરૂં પ્રણામ, બડભાગી વાહાલા તે મુજને, જે લે શ્રી વલ્લભ નામ. ૨૩

એ તો મત માહારે મન માન્યો, જેમને ગમે તો ગ્રહજો, નહીં તો સ્નેહ શૂન્ય થઈ અલગાં, ફલ માનવા રહેજો. ૨૪

પણ નારાયણ કરે વિનતિ, કૃપા કરી સાંભળજો, પછે જેમને જેમ રુચે તેમ, તેવે મારગ પાળજો. ૨૫

કવિત

અતિહી અધીર નહીં ધીર કછુ તોહે જીય,
કોન ગતિ તેરે તોહે કહા ભયો હૈ ?
કરત વિચાર મન મનહિ સો રેન દિન,
ચેન નહીં એક પલ એસો સોચ લહ્યો હૈ.
તેરી તો અલૌકિકલોં ચિંતા સબ કરિ દૂર,
લૌકિક તો તુચ્છ તામેં કહા બહ ગયો હૈ;
ગોકુલેશજીનેં તેરે હિત તોસોં કહ્યો હૈ જો,
તેઈ દ્રઢ કરિ ગહિ કૌન ફલ દયો હૈ. ૧૭

શ્રીગોકુલનાથકી જય

।। શ્રીગોકુલેશો જયતિ ।।

વધાઇ વધાઇ વધાઇ

-: ઉદીયમાન ચતુર્થપીઠાધીશ ચિ.શ્રીવિઠ્ઠલરાયજી :-

(સં.૨૦૩૧)

શ્રીવિઠ્ઠલઘેર આનન્દ ભયૌ, જય શ્રીગોકુલનાથકી;

હાથીભી હૈ ઘોડા ભી હૈ, ઔર ભી હૈ પાલખી ..

શ્રીગોકુલ બાજત આજ બધાઇ ।

શુભ દિવસ મંગલ ઘડી આઇ, કાર્તિક શુક્લ દ્વિજ સુખદાઇ ।। ૧ ।।

શ્રીગોકુલેશકો ઘર કરી ઉજીયારી, પ્રગટે શ્રીવિઠ્ઠલરાય અતિ મંગલકારી ।

દાસગોપાલ શ્રીરાયપ્યારે દેખત, સબ ભૂલી ભાન દેત બધાઇ ।। ૨ ।।

શ્રીગોકુલેશકલ્પતરૂ જેમ વિસ્તર્યું છે, તેમ શ્રીગોકુલના મોટા ઘર એટલે કે શ્રીચતુર્થગૃહના ગાદીપતિ શ્રીચતુર્થકુમાર શ્રીમદ્ ગોકુલેશ પ્રભુચરણના વર્તમાન ઉત્તરાધિકારી શ્રીચતુર્થપીઠાધીશ્વર પૂજ્યચરણ શ્રીદેવકીનન્દનાચાર્યશ્રીના ગૃહે સં.૨૦૩૧ કાર્તિક શુક્લ ૨ના શુભ દિને આપશ્રીના દ્વિતીયાત્મજ ચિ.શ્રીવિઠ્ઠલરાયજીનો જન્મ થયો. જન્મથીજ પ્રભાવશાળી અને દર્શનીય સ્વરૂપ. ચિ.શ્રીવિઠ્ઠલરાયજી પોતાના પિતૃચરણની જેમજ ઉજ્જવલ સ્વરૂપ, સાથેજ સુંદર કેશરાશિયુક્ત સદા પ્રસન્ન શ્રીમુખારવિંદ, સદાય શ્રીદંડાકાર તિલકથી સુશોભિત વિશાળ લલાટ પ્રદેશ, અને પોતાના પિતૃચરણની જેમજ શ્રીમહાપ્રભુજીની વાક્સુધાવૃષ્ટિમાં સેવકજનોને અહર્નિશ ભીંજવવા તત્પર એવા શાન્ત-સૌમ્ય-કૃપાકલ્પતરૂ અને પુષ્ટિપથસંદર્શક છે.

વર્તમાન સમયમાં જ્યારે જાહેર મંદિરોમાં થતી દોડાદોડથી ગૃહસેવાના દિવ્ય સિદ્ધાંતનો થઇ રહેલો લોપ અને દેવ-દ્રવ્યના મનોરથોથી થતાં અનિષ્ટથી સેવકસૃષ્ટિને બચાવવા તેમજ માર્ગ ભૂલેલા-અહીંતહીં ભટકતા સ્વસેવકજનોને શ્રીમહાપ્રભુજીના પુષ્ટિપંથે પાછા વાળવા શ્રીગુરુદેવ શ્રીદેવકીનન્દનાચાર્યશ્રીએ અતિપરિશ્રમ લઇ રહ્યાં છે, અને તે સાથેજ આપશ્રીના પુત્ર-રત્ન ચિ.શ્રીવિઠ્ઠલરાયજી પણ આ દિવ્યમાર્ગને યથાયોગ્ય સ્વરૂપને જાળવવા સદાય તત્પર છે.

શ્રીવિઠ્ઠલરાયજી પોતાના પિતૃચરણની આજ્ઞાનુસાર સૃષ્ટિપ્રવાસ જ્યારે પણ કરે છે, ત્યારે આપશ્રી સદૈવ જ્ઞાનપિપાસુંઓ માટે પ્રશ્નોત્તરીનું અવશ્ય આયોજન કરે છે. આપશ્રીના પ્રવાસ દરમ્યાન મહારાષ્ટ્રના અનેક ગામોનો જ્યારે પ્રવાસ ખેડે છે, ત્યારે આપશ્રીની વાક્છટા દ્વારા અનેક યુવાન વૈષ્ણવોને સન્માર્ગનો પરિચય પ્રાપ્ત કરાવ્યોં છે. યુવાવર્ગ જોડે આપશ્રીએ દર વર્ષ એક સપ્તાહનું સત્રનું આયોજન અવશ્ય કરતા અને તે યુવાન વૈષ્ણવોને યોગ્ય દિશા ચિંધી શ્રીમહાપ્રભુજીના યથાર્થ માર્ગ તરફ પ્રેરિત કર્યા છે. ગુજરાતમાં પણ જ્યારે જ્યારે આપશ્રી સૃષ્ટિપ્રવાસ કરે છે,



ત્યારે અનેક જીજ્ઞાસુંઓ આપશ્રીની સન્મુખ આવીને માર્ગના વિશે પ્રશ્નોનું યથાર્થ સરલ વાણી દ્વારા સમાધાન પ્રાપ્ત કરે છે, અને પછી શ્રીમહાપ્રભુજીના માર્ગને સાચા અર્થે અનુસરવા સંકલ્પ કરે છે. શ્રીગુરુદેવ શ્રીચતુર્થપીઠાધીશ્વર શ્રીદેવકીનન્દનાચાર્યશ્રીએ પણ પોતાના પુત્ર-રત્નને શ્રીચતુર્થપીઠના ઉત્તરાધિકારી નિયુક્ત કરી અને પીઠની સર્વ જવાબદારી શ્રીવિઠ્ઠલરાયજી બાવાશ્રીના માથે સોપી દીધી છે.

જેમ શ્રીગુરુદેવ શ્રીદેવકીનન્દનાચાર્યશ્રીના દર્શન કરતાં આપણને સર્વ દર્શન શાસ્ત્રનું દર્શન પ્રાપ્ત થાય છે, તેમજ આપશ્રીના આત્મજ પણ એવાજ દર્શન શાસ્ત્રમાં પારંગત છે. શ્રીવાલ્લભસિદ્ધાન્તનિષ્ઠ શ્રીચતુર્થગૃહની અલૌકિક પ્રાચિન પરંપરાને આપશ્રી પણ યથાર્થ સ્વરૂપે જાળવવા સદૈવ તત્પર છે. એવા શ્રીગોકુલેશકલ્પતરૂ શ્રીગુરુદેવ શ્રીદેવકીનન્દનાચાર્યશ્રીના આત્મજ ચિ.શ્રીવિઠ્ઠલરાયજીના જન્મદિવસે આપણે સૌ શ્રીગોકુલેશચરણશરણાનુરાગી સેવકો આપશ્રીના શ્રીચરણોમાં દંડવત્ પ્રણામ કરી વધાઇ પાઠવીએ અને આપણી સાચી વધાઇ તો એજ રહેશે કે આપણે શ્રીગુરુદેવ શ્રીદેવકીનન્દનાચાર્યશ્રી અને શ્રીવિઠ્ઠલરાયજી દ્વારા ઉક્ત શ્રીમહાપ્રભુજીની વાણીનું યથાર્થ સ્વરૂપે પોતાના જીવનમાં ઉતારીશું-આચરીશું.....આઓ, આપણે સૌ ફરી-ફરી આ બન્ને સ્વરૂપોના શ્રીપાદારવિંદમાં નમનથી અતિરિક્ત કંપણ કરવા સમર્થ નથી, તેથી કેવળ નમન સમા સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ કરીએ..........



...આપશ્રીના શ્રીચરણોમાં અમે સર્વે શ્રીગોકુલેશચરણશરણાનુરાગી સેવકોના સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ્ સ્વીકારશો...



|| ShriGokulesho Jayati ||

SHRISARVADA SEVYA SHRIDADAJI SHRIGOKULESH PRABHU'S COMMENTRY ON

Bhaktivardhini

(Strengthening Devotion)

(...continued)

Shishya :- ShriGurudev! with your kind words which you had well explained the first two verse politely and very heart touching. Now I had a doubt in mind, please do bless me and do solve my query. You had beautifully explained the passage in which ShriMahaprabhuji had given orders to stay Avyavrut and do Bhajan, But Gurudev! how can a person gets attatched always without Avyavrut, or rather to ask in other ways that can a person's soul be attatched in vyavrutti and get involved to Bhagwad marga? Gurudev, I mean to ask that Vyavrutti-means earning livelihood will attach relations with other worldly matters, then how to justify the above statement? Please bless me and do solve my doubt.

Gurudev :- Your doubt is valid, but ShriMahaprabhuji has already given the solution for your doubt. Lets' move to the 3rd stanza of the sacred book called Bhakti-Vardhini.

Vyavruttopi Harao Chittam Shravanadao Yatetsada |

Tata: Prem Tathashaktirvyasanam Cha Yada Bhavet || 3 ||

Meaning :- From these (practices) comes love for ShriHari, than passionate attachment to Him. And one is obbessed by Him, scriptures tells us the seed (of divine love) has taken firm root and will never be destroyed.

-: Commentry :-

ShriMahaprabhuji is so kind, also very Blessful. ShriMahaprabhuji has shown the ultimate path, with all the queries-doubts fully solved, require for us to get entangled to ShriMahaprabhuji's books and passages which He has written. ShriMahaprabhuji gives orders that after having relation with worldly matters, i.e. for earnings, etc. there still remains time. Because no one in the world is engaged to a single work always. He/she gets time to do other works too. Similarly The rest time, person should do **Shravanadao Yatetsada** - like done previously. which means to say Sharana, etc, as said in scriptures.

We also need to understand this quotes of Sharavana etc, i.e. Sharavana, kirtana, Archana, dasyam, paadsevana, etc. These are nine folds of Devotions, which is been well explained in Shrimad Bhagwat's 7th canto in the story of ShriBhagwad Bhakta ShriPrahalada. ShriMahaprabhuji further wanted to say to His

followers that if for a person, **Shravanadao Yatetsada** is not getting possible, then also that person should forcibly follow the path. Why forcibly? because if a person is not serious to follow the Path of Devotion shown by ShriMahaprabhuji, then it is useless to get engaged in this path of grace. So easily or forcibly also a person should follow the path **Shravanadao Yatetsada**.

Now the steps of Devotions is emerging. First forcibly one should do **Shravanadao Yatetsada**, ShriMahaprabhuji further gives orders of described in this sacred book of Bhakti-Vardhini for the Bhakti-Vruddhi, Devotion to develop. ShriMahaprabhuji uses the word **Tata PremIti**. In the path of development of Devotion, first a person gets **Prem-love**, then **Sneha-affection**, then the next step gets with extreme level, that stage is **Aasakti** (for ShriPrabhu by this Devotion). Where **Aasakti** means the Chitt – Conscious of a person should be attached to Lord in such a way that that person is now not able to live without Lord. And then the next step arises to get Vyasakta-get involved in ShriKrishna. And after that, slowly and gradually the most extreme level of **Vyasana**.

Vyasana is the stage where a person cannot live without His/Her Beloved. And here in our path of grace everyone's beloved is only ShriKrishna. So the person becomes unconscious. He is not in the stage to help one's own. So here at this stage the situation for a person becomes like Cannot stay without ShriKrishna. This message we can firmly-strongly understand from the ShriBhagvata 10th canto, 16th Adhyaya And 16th stanza as follows :

"Gopinam Parmanand aasadgavinddarshane |

Krishnam Yugshastmiva Yansa Yen vinabhav||"

Meaning :- By Getting Darshana of Govinda, ShriGopi's-VrajSwamini's feel the Parmananda – ultimate happiness and without him (Govinda) each second they feel like a Yuga – age – an era.

This is what ShriMahaprabhuji needed for each of the person, who is blessed to get engaged on the path of grace by HIM, and get Vyasana stage. And when the person reaches this stage, the Bij-Bhaav (seed sprouted of devotion) gets strong.

Now the Poorva-Bhumika of 4th Sloka. After ShriMahaprabhuji has blessed us to know that what is love, affection, aasakti, and the stage of Vyasana, where the person gets bij-bhaav strong, What the next stage will be? Next ShriMahaprabhuji will show Swaroopa of Strength of Bij (seed)...

Shishya :- Gurudev! you had well explained for the different stages for a person to get its bij-bhaav strong. But please do explain me the Swaroopa of this Bij....

ShriGurudev :- Yes, when we are talking to make our devotion arouse, one must understand the Swaroopa of Bij...seed of Devotion. ShriMahaprabhuji has described the 4th stanza for doubts like u arised.

Bijam Taduchyate Shashtre Dhradham Yannapi Nashyati ||

Snehadragvinash Syadasktya Syadgruharuchi || 4 ||

Meaning :- Love of ShriHari destroys all other longings and passionate attachments to Him brings distaste for one's home-life. One begins to see the very members of one's family as obstacles, and they do not appear to be one's self. And when one becomes obsessed with ShriKrishna, one has undoubtedly attained one's goal.

-: Commentry :-

In the previous stanza, we saw that the Bij-Bhaav results from love, affection, aasakti to Vyasana and thereafter it becomes strong, to which ShriMahaprabhuji uses the word **Shastre**, and **BhaktiShastra** by **Uchyate**, is the meaning that is been said in our Shastras. And after this Bij gets strong it does not gets destroyed by any means. Once it becomes strong, it cannot be destroyed. So ShriMahaprabhuji uses the word **Yannapi Nashyati = Yan+na+api Nashyati**, *this bij cannot be deleted-destroyed*.

Further ShriMahaprabhuji says that by no means the Dradha-Bij will ever be destroyed, even there may be worldly or heavenly obstacles like du-sang in worldly and kaal, karma etc. in heavenly matters. They cannot destroy the Strong Bij-Bhaav.

Now from the love (prem), affection (sneha), and aasakti, the naturally occurring sins gets away. But how they get away? After getting prem, sneha, aasakti, the 3 dosh-gunas gets away. Here are 3 ways, which destroys the Drasha Bij. 1. Involvement in the other things apart from ShriPrabhu. 2. Aasakti in Gruh-Sansara, and 3. To pass time without Bhagwad karya...

Now these are the 3 involvements which makes person's dradh bijbhaav far, which ShriMahaprabhuji says as **Snehaadraagvinaash Syaditi**. Now starting from after the seed of Sneha gets blossomed and that bij only involves for the ShriKrishna, then it results in Aasakti-to vyasana. And at this situation, the status of involvement in Sansara gets away. After getting Aasakti in ShriKrishna, the Aasakti in Gruha-household gets away.....

………..will continue the Commentry

We are grateful to our ShriGokulesh Pathshala team to present the English Translation of This Sixteen Sacred Book's Bhaktivardhini Book with the ***Commentary of ShriChaturthkumar ShriSarvada Sevya ShriDadaji ShriGokulesh Prabhu****. We apologise for the grammatical mistakes of the language, still we are making our best efforts to present the best way of understanding this Book of BHAKTIVARDHINI. --- editor.*



|| ShriGokulesho Jayati ||

SHRIMAD VAALLABH PHILOSOPHY

Mahaprabhu ShriVallabhacharyacharan (born Samvat 1535) founded the religion known as Vallabh Sampradaaya-Pushtimaarg based directly on the Veda-Shaastras. Mahaprabhu ShriVallabhacharyacharan, henceforth referred to as ShriMahaprabhu, had two divine, illustrious and worthy sons namely **ShriGopinath Prabhucharan** and **ShriVitthalnath Prabhucharan**. Both of them highly learned and savants of Veda-Shaastras followed in the footsteps of their divine father, ShriMahaprabhu and perpetuated the religion and tradition of ShriKrishna Bhakti and Prapatti known as Pushtimaarg.

ShriGopinath Prabhucharan, strongly inclined towards the nature of solitude, went into a life of extreme seclusion early in his life. Forced by the responsibilities of the divine tradition and to relegate the obligations and compulsions of the upliftment of the 'Daivee Jivas' - the favoured souls of ShriKrishna, **Goswamey ShriVitthalnath Prabhucharan**, henceforth referred to as ShriPrabhucharan took up the cause of spiritual betterment and dedicated every moment of his divine journey on the earth to carry the core meaning of ShriKrishna Bhakti and Prapatti to the aspiring recipients throughout this sacred land of 'Bhaarat Varsha'. Right from the inception to this date, ShriMahaprabhu and ShriPrabhucharan are accepted as the co-founders of ShriVallabh Sampradaaya-Pushtimarg.

According to the history and tradition of ShriVallabh Sampradaaya-Pushtimaarg, ShriPrabhucharan was gifted with seven divine sons, scholars of the Veda-Shaastras, deeply spiritual, devout and as illustrious as their father and grand father. The sons were named as ShriGirdharji, ShriGovindji, ShriBalkrishnaji, **Sarvada Sevya Shrimad Gokulnathji**, ShriRaghunathji, ShriYadunathji and ShriGhandhyamji. Of these, **ShriGokulnathji** was the fourth son endowed with great divine potential, great courage, peerless perseverance and amazing foresight, an Avataar in the true sense of the term. His father, ShriPrabhucharan had foreseen his divine strength and ability and developed a special favour and respect towards him. In later times he entrusted on his able shoulders the onus of the religious and spiritual heritage, the task of finishing his philosophical works left uncompleted and to control the reigns of ShriVallabh Sampradaaya-Pushtimaarg.

According to the Faith, ShriMahaprabhu, ShriGopinath Prabhucharan, ShriVitthalnath Prabhucharan and his seven sons are considered and worshipped as divine personages to propagate the true meaning of Veda-Shaastras and show the path of Pushti Bhakti and Sharanaagati as depicted in Shrimad Bhaagavat Mahaapuraan. The Vedic philosophy of ShriMahaprabhu is called 'Shudhhaadvaita-Brahmavaada' or 'Brahmavaada' in short. The religion founded on the basic principles of Brahmavaada is known as Pushtimaarg. To know the eternal truth and the nature of reality, ShriMahaprabhu relies and depends on the words of Vedanta.

The evaluation of the true meaning of the Vedanta in the aphorisms of ShriVeda Vyaas i.e. the Brahma Sutras, the words of ShriKrishna in the Gita and Shrimad Bhaagavat Mahaapuraan. For ShriMahaprabhu, the meaning derived by the unification of the four above mentioned texts is the infallible proof and the only mode

of inquiry to know the nature of the Truth and Reality i.e. the eternal words of the Veda-Shaastras is the only 'Pramaan'. Accordingly the basic tenets of ShriMahaprabhu are as follows –

1. Brahman is the only truth and the reality.
2. This only truth and reality is known by three different names viz. the Brahman, the Parmaatman and the Bhagvaan but the entity is one and only.
3. Bhagvaan ShriKrishna is the only truth and the reality as referred to Brahman and Parmaatman. He is the final fruit and the beatitude to experience through His grace.
4. His true Form and Nature and His divine feats or Lilas are depicted in Shrimad Bhaagavat Mahaapuraan.
5. The Form and Nature of the Brahman is Sacchidaanand.
6. The whole creation is the manifestation of the Brahman itself.
7. There is no birth and death of the phenomena but Aavirbhaava and Tirobhaava seem as the beginning and annihilation of the same.
8. The appearance of the Reality as transitory phenomena and not as Brahman happens due to the instrumentality of Maya, the inseparable potency of the Brahman.
9. Appearance of the Reality in myriads of names and forms does not happen as a process of transmutation but the Reality always remains immutably as Brahman. This is known as Avikrit Parinaamvaada.
10. Like insentient, the sentient creation is also the manifestation of the Brahman itself.
11. The Jiva or the individual soul is the Ansh and is indivisible minuscule particle of the Brahman.
12. The Jivas or the individual souls are of three kind's viz. the Pushti, the Maryaadaa and the Pravaaha.
13. Vidyaa and Avidyaa are two potencies that operate as per the wish of Bhagvaan to possess the individual soul for its two fold cycle of Urdhvagatee (the salvation) and Addhogatee (the bondage).
14. The application of Vidyaa and Avidyaa depends on the choice of Bhagvaan which is known as Varan, the endowing of Grace.
15. The Pushti Jivas and the Maryaadaa Jivas are endowed with the Varan but the Pushti Jivas are given this favour for the special purpose of Pushti Lila.
16. There are principally three modes of higher ascension for the realisation of the highest truth. They are Karma, Gyaan and Bhakti.



17. The highest fruit can be achieved only through Bhakti. Bhakti has nos. of classifications. Amongst them Pushti Bhakti is of the highest kind.
18. A Bhakta is the most loved one of Bhagvaan ShriKrishna.
19. The Pushti Jivas are of two kind's viz. the Shuddha Pushti and the Mishra Pushti.
20. A Pushti Jiva gets separated from Bhagvaan for the sole purpose of rejoicing in the final beatitude i.e. Parmaanand on the earth and in the state of Nitya Lila i.e. the Vyaapee Vaikunth.
21. Pushti Bhakti or Sharanaagati is the only means to realise Bhagvaan ShriKrishna.
22. Pushti Bhakti is to worship Bhagvaan ShriKrishna through the mode of seva and kathaa while Sharanaagati is to develop divine consciousness of ShriKrishna, achieving a very strong aptitude and attitude of recourse unto the Divine Feet of Shri Krishna through the mode of Shravan, Manan, Chintan and Kirtan of His Lilas.
23. Brahma-Sambandh Deekshaa is the prerequisite to enter the path of Bhakti i.e. seva and kathaa. (ShriKrishna appeared in Person to ShriMahaprabhu and spoke to him about Atma-Samarpan and commanded him for the initiation of the Brahma-Sambandh). Naam-Nivedan Deekshaa is the initiation to proceed on the path of Prapatti.
24. The prime factor to help find one's true position to begin the divine journey on the path of Bhakti is to take refuge unto a Guru and serve him with utmost humbleness and obedience.
25. There are five prerequisites of being an Acharya-Guru according to ShriMahaprabhu. They are -

1) An Acharya-Guru of this Sampradaaya should be dedicated to the observance of ShriKrishna seva as defined by ShriMahaprabhu.
2) He should not possess the negative characteristics like Kaam, Krodha, and Dammbha etc.
3) He should be a male member and a descendant of ShriMahaprabhu as postulated by the tradition and custom.
4) He should be well versed in the Veda-Shaastras and the Bhaagavat Mahaapuraan.
5) He should necessarily be a lineage holder descendant of Mahaprabhu ShriVallabhacharyacharan.

26. ShriKrishna seva is to delve unto ShriKrishna with one's Antahakaran and is an exclusively a personal and private endeavour of mind and body in the true sense of the term.
27. An aspirant-Bhakta is prohibited from consumption and use of edible and all other items of one's daily as well as occasional use for the lifetime. He is commanded to offer everything to ShriKrishna in day to day seva and afterwards conduct his daily life with items each and sundry as Samarpit or Bhagvad-uchhishtha.



28. An aspirant-Bhakta should coordinate all the four segments of hi Desire viz. the Dharma, Artha, Kaam and Moksha, into one unified formation of ShriKrishna Bhakti.

29. An aspirant-Bhakta should always be aware and safeguard his Vivek, Dhairya and Aashraya, viz. an inherent sense of discretion, a total fortitude and an unconditional recourse unto the Divine Feet of ShriKrishna.

30. An aspirant-Bhakta should always observe the path of seva and kathaa and never give up the Shravan, Manan, Chintan and Kirtan of ShriKrishna Lila.

31. An aspirant-Bhakta should exercise his sense of discrimination in the choice of his/her company for seva and kathaa and should always listen to the words of a competent, righteous and a dedicated person as shown in the text of Jalbheda (Book of the Shodashgranthas).

32. The highest fruit and beatitude for any Pushtimaargiya Jiva is the achievement of the state of Nirodh.

33. The wisest course of one's life is to understand the true meaning of Shastras and to serve ShriKrishna.

34. Any person inclined to enter the path of Pushti should necessarily obey the words and commands of ShriMahaprabhu, one who does not do so is certainly not the true recipient of Pushtimaarg and is not a Daivee Jiva but an Aasuree Jiva forbidden for the higher venues of divinity.

35. Any person who discriminates between the Swaroops of ShriKrishna, ShriMahaprabhu, ShriPrabhucharan and his seven sons is certainly not eligible to enter Pushtimaarg.

collection by: dasgopal, baroda

ShriGokulnath Ki Jai





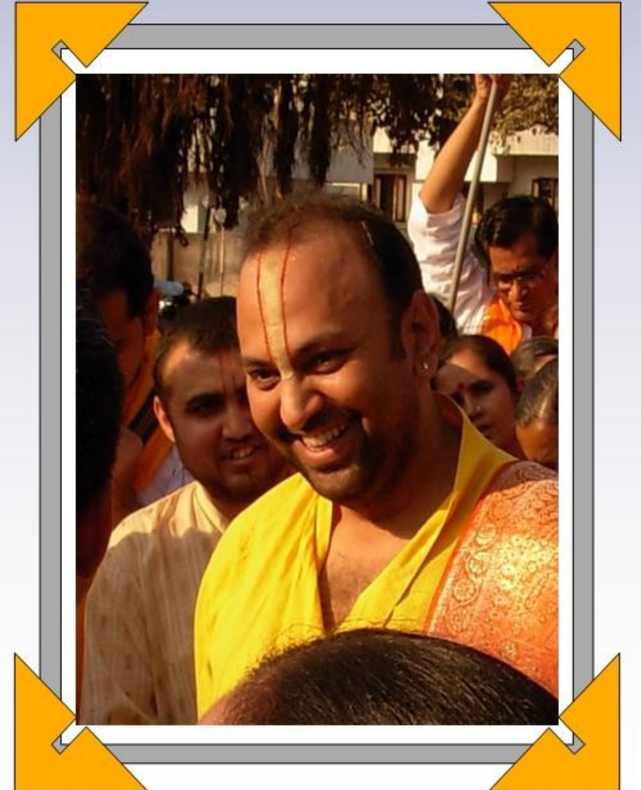
વધાઇ વધાઇ વધાઇ

વર્ષ ૨ અંક ૭
શ્રીરમા
એકાદશી વ્રત
આસો વદ
૧૧, ૨૦૬૫

તાત તણો પ્રતિબિંબ રે રસના

શ્રીકન્હૈયા પ્રભુ કે વચનામૃત

એક સમય આપકુ એક રાજા ને વિનતી કીની જે રાજ સબ કોઉ મૂર્તી સ્વરૂપકુ ભોગ ધરત હે, સો સબ મુલ સ્વરૂપકું કેસે પહોચત હોયગો ? સો કૃપા કરકે સમજાઇયે, તબ આપને આજ્ઞા કીની જે જેસે લૌકિક રાજાકો તેહેવાર હોય, વાકી ખુશાલી કે લિયે દીવા-બત્તીકી રોશનાઇ, આતસબાજી, તોરણ આદે સબ ઠેકાણે હોત હે, સો સબકો ઉજીયારો આદે ખુશાલીકો આનંદ વો રાજાકે વહાં પહોચત હોયગો ? વે તો લૌકિક બાત હે, ઓર યહાં તો અલૌકિકને સાક્ષાત્ ભાવસંબંધસુ સબ અંગીકાર હોત હે જેસો પ્રશ્ન તેસો ઉત્તર દે સમજાયે. ૫૬



વધાઇ વધાઇ વધાઇ